

МОРСЬКИЙ

№151

ІНФОРМАЦІЙНО-РОЗВАЖАЛЬНИЙ
ЖУРНАЛ

СІЧЕНЬ 2025

РОКІВ ПОДОРОЖЕЙ СВІТОМ

РАЗОМ ІЗ МОРЯКАМИ

ОРГАНІЗУЙТЕ ЗАХОДИ,
ЯКІ ЗАЛИШАЮТЬ ВРАЖЕННЯ!

МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР – ПРОСТІР ДЛЯ ВТІЛЕННЯ ВАШИХ НАЙКРАЩИХ ІДЕЙ!

- ▶ Конференції, семінари, воркшопи – ми перетворимо ваші ідеї на реальність.
- ▶ Просторі зали з сучасним дизайном, комфортом і технологіями, які працюють на ваш успіх.
- ▶ Сервіс, що дивує: від вишуканих кава-брейків до допомоги в організації на кожному етапі.

ЧОМУ ОБИРАЮТЬ МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР?

- ▶ Ідеальна локація в престижному районі Одеси – зручно і для гостей, і для організаторів.
- ▶ Техніка, що створює wow-ефект: LED-екрани, потужна акустика, бездоганне освітлення.
- ▶ Повний супровід вашого заходу – від концепції до реалізації, щоб усе пройшло ідеально.

📍 м. Одеса, Аркадійське Плато, 5-Б
 📞 +38 048 700 10 30
 ✉ conf-muc@gmail.com
 🌐 www.muc.com.ua

МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР –
МІСЦЕ, ДЕ ІДЕЇ СТАЮТЬ ПОДІЯМИ

№ 151 січень 2025

ЗАСНОВНИК: Чорноморська первинна профспілкорова організація моряків
 Верстка: ФОП Стещенко Ю.В., м. Одеса, вул. Дальницька, 4
 Друк: ФОП Клявіна К.Г., м. Одеса

Журнал «Морський» поширюється безкоштовно серед членів ПРМТУ, які перебувають на обліку в ЧППОМ

Тираж – 1 000 примірників

Свідоцтво про державну реєстрацію серії ОД номер 1423-294-Р від 13.02.2010 р.
 Адреса редакції: 65062, м. Одеса, Аркадійське плато 5-Б, приміщення 1
 тел./факс (+380482) 42 99 02

Редакція листується з читачами лише на сторінках журналу. Відповідальність за достовірність інформації несуть автори публікацій. Редакція залишає за собою право скорочення та літературного редагування прийнятих до публікації текстів. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редакції. Рукописи авторам не повертаються. Використання будь-якої форми матеріалів, опублікованих у журналі, допускається лише з дозволу редакції, при цьому обов'язкове посилання на журнал «Морський».

ЗМІСТ

СІЧЕНЬ 2025

ДАЙДЖЕСТ Розвиток морської галузі в умовах викликів Підтримка у святковий час Майбутнє українських моряків починається зараз	3
ІНТЕРВ'Ю Ексклюзив: Голова ПРМТУ Олег Григорюк про війну, міжнародну підтримку та допомогу спілчанам	4
Q&A 10 актуальних запитань від моряків до ПРМТУ: відповідаємо на головне	10
ВАЖЛИВО Ключові поправки до MLC, 2006 набули чинності	15
ДОСЯГНЕННЯ 33 роки ПРМТУ: історія досягнень, що надихає на майбутнє	16
ЮВІЛЕЙ Журнал «Морський»: 15 років подорожей світом разом із моряками	28
ІМО Мотивація та можливості для молоді: Олег Григорюк продовжує роботу амбасадором доброї волі ІМО	32
РЕКОМЕНДАЦІЇ Залишення моряків: як вчасно розпізнати проблему та отримати допомогу	34
МОЛОДЬ Зимова школа ETF надихає нове покоління профспілковців	36
СВЯТО Подорож у Льодовиковий період	38
СПІВПРАЦЯ Міжнародна співпраця заради екологічно стійкої економіки	40

Шановні спілчани!

Цього року ми відзначаємо дві важливі події — 33-річчя Профспілки робітників морського транспорту України та 15-річчя журналу «Морський».

Це не просто дати, а можливість ще раз замислитися над тим, як далеко ми просунулися разом, і як багато ще можемо досягти.

Сьогодні ПРМТУ — це понад 80 тисяч спілчан: моряки, портовики та інші працівники морського транспорту, викладачі, курсанти та студенти морських навчальних закладів. Разом ми створили організацію, яка є не лише гарантом трудових прав, але й надійною опорою для тисяч сімей.

Зараз ми живемо у надзвичайно складний час. Війна поставила перед усіма нами нові виклики, але також відкрила нові горизонти для нашої єдності та солідарності. Уже понад три роки в умовах війни ми продовжуємо працювати безперервно, забезпечуючи допомогу тим, хто її найбільше потребує.

Наша Профспілка завжди була і залишається прикладом сили, згуртованості та відповідальності. Ми продовжуємо працювати, бо розуміємо: за нами стоять тисячі людей, які довіряють нам і вірять у нас.

Я хочу подякувати кожному з вас. Саме завдяки вашій відданості, активності та небайдужості наша організація стала такою, якою вона є сьогодні. Бажаю всім міцного здоров'я, миру, віри в наші сили та натхнення для нових звершень.

Ми віримо в майбутнє нашої країни, у її мирне небо та єдність. Разом ми досягнемо більшого — для наших сімей, нашої галузі, нашої держави.

Зі святом нас усіх! Разом до Перемоги!

**З повагою,
Олег Григорюк,
Голова Профспілки робітників морського транспорту України,
Морський амбасадор доброї волі IMO,
Віце-президент IFSMA.**

Dear Union members!

This year we are celebrating two important events — the 33rd Anniversary of the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine and the 15th Anniversary of the "Maritime" Magazine.

It is not just a date, but an opportunity to reflect again on how far we have come together and how much more we can achieve.

Today, the MTWTU unites more than 80,000 members: seafarers, dockers, maritime transport workers, professors, cadets and students of maritime educational institutions. Together, we have created an organisation that is not only a guarantor of labour rights, but also a reliable support for thousands of families.

We are living in an extremely difficult time. The war has brought new challenges to all of us, but it has also opened up new horizons for our unity and solidarity. For more than three years now, we have been working continuously in the conditions of war, providing assistance to those who need it most.

Our Union has always been and remains an example of strength, cohesion and responsibility. We continue to work because we understand that we are standing behind thousands of people who trust us and believe in us.

I want to thank each and every one of you. Thanks to your dedication, activity and indifference, our organisation has become what it is today.

I wish you all good health, peace, faith in our strength and inspiration for new achievements. We believe in the future of our country, in its peaceful sky and unity. Together we will achieve more — for our families, our industry and our country.

Congratulations to all of us! Together to Victory!

**Yours faithfully,
Oleg Grygoriuk,
Chairman of the Marine Transport Worker's Trade Union of Ukraine,
IMO Goodwill Ambassador in Ukraine,
Vice President of IFSMA.**

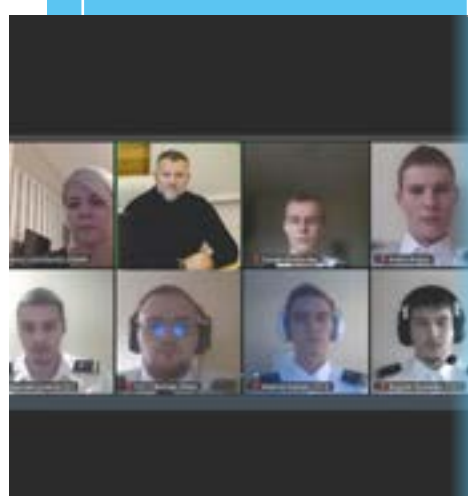
РОЗВИТОК МОРСЬКОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ВИКЛИКІВ

Делегація Регістру судноплавства України на чолі з її генеральним директором Сергієм Гурським відвідала офіс ПРМТУ. До неї також увійшли начальник управління морського нагляду Андрій Солодовніков, начальник Дунайського управління Олександр Бондаренко, головний менеджер управління морського нагляду Олег Гайдук.

Під час зустрічі було обговорено низку важливих питань, зокрема підтримку працівників морського транспорту, підвищення рівня безпеки судноплавства та перспективи розвитку галузі в умовах сучасних викликів. Регістр судноплавства України є інспекційним органом, акредитованим відповідно до міжнародного стандарту ISO/IEC 17020. Організація має систему управління якістю, сертифіковану за вимогами стандарту ISO 9001. Регістр бере активну участь у впровадженні національних і міжнародних правил та стандартів у межах повноважень Адміністрації пралору. Зустріч стала ще одним кроком у налагодженні діалогу та зміцненні співпраці між організаціями. ПРМТУ продовжує активно працювати над формуванням партнерських відносин, спрямованих на вирішення ключових питань морської спільноти та забезпечення стабільного розвитку галузі.

ПІДТРИМКА У СВЯТКОВИЙ ЧАС

Курсанти Херсонської державної морської академії, які паралельно навчаються у Литовській морській академії за підтримки ПРМТУ та норвезького судновласника Wilson, отримали святкові вітання та новорічні подарунки від компанії. Напередодні Різдва увага та підтримка набувають особливого значення, даруючи відчуття тепла та турботи. Нагадаємо, що у 2024 році 10 кадетів ХДМА отримали можливість навчатися також у Литовській морській академії завдяки спільним зусиллям ПРМТУ та норвезького судновласника Wilson. Це вже третя ініціатива, яку Профспілка за час війни реалізує спільно з партнерами для кадетів Херсонської державної морської академії.

МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ ПОЧИНАЄТЬСЯ ЗАРАЗ

За ініціативою Профспілки компанія EXMAR зустрілася з курсантами Херсонської державної морської академії, які паралельно навчаються у Литовській морській академії. Десять курсантів мали змогу ознайомитися з можливим майбутнім місцем практики та вимогами для працевлаштування. Голова Профспілки Олег Григорюк підкреслив тривалу співпрацю з бельгійською компанією, яка вже понад 20 років віддає перевагу українським морякам. У свою чергу, директор кріюінгу EXMAR SHIP MANAGEMENT Дмитро Іванов розповів про діяльність та проекти, які реалізовує компанія. Наразі EXMAR є одним із провідних гравців у судноплавній галузі, особливо відомим своїм досвідом у транспортуванні зрідженого газу. Постійна взаємодія Профспілки робітників морського транспорту України з судновласниками створює для молодого покоління морських спеціалістів найкращі умови для навчання та кар'єрного зростання. Нагадаємо, що вже третій рік курсанти ХДМА, за підтримки ПРМТУ та ITF Seafarers' Trust, мають можливість навчатися у Литовській морській академії за програмою подвійного диплома.

ЕКСКЛЮЗИВ: ГОЛОВА ПРМТУ ОЛЕГ ГРИГОРЮК ПРО ВІЙНУ, МІЖНАРОДНУ ПІДТРИМКУ ТА ДОПОМОГУ СПІЛЧАНАМ

Уже майже три роки Профспілка робітників морського транспорту України на чолі з Олегом Григорюком не лише захищає трудові права морської спільноти, а й виконує нові завдання, які додалися до звичної профспілкової діяльності. Коли вся інфраструктура опинилася на межі, коли Україна зіштовхнулася з безперервним стресом та загрозами, завдяки міжнародній солідарності Профспілка продовжила захищати моряків та портовиків.

Про свій професійний шлях, перші кроки у профспілковій діяльності, підтримку моряків у кризових ситуаціях і те, як війна змінила життя морської спільноти, розповів Голова ПРМТУ Олег Григорюк для Shipping Intel.

Джордан Тейлор: Я маю честь взяти інтерв'ю у Олега Григорюка, видатного діяча у глобальному русі захисту прав морських робітників та голови Профспілки робітників морського транспорту України. Маючи більш ніж 16-річний досвід відстоювання прав і добробуту моряків, пан Григорюк є непохитним лідером, який долає складнощі у виконанні своїх обов'язків як у мирний час, так і під час глобальної кризи.

Пан Григорюк перебуває на передовій боротьби з безпрецедентними викликами, з якими стикаються українські моряки в умовах триваючого конфлікту. Його лідерство є підтвердженням стійкості, зміцнення солідарності між міжнародними організаціями, а також висвітлення мужності та боротьби його спільноти. Діяльність пана Григорюка виходить за межі національних кордонів, відображаючи його відданість справі у якості обраного члена Комітету справедливої практики Міжнародної федерації транспортників (ITF) та Амбасадора доброї волі Міжнародної морської організації (IMO) в Україні.

Для нас велика честь поділитися думками лідера, який демонструє непохитну відданість морській спільноті навіть у найскладніших обставинах.

Щиро дякую, що знайшли час для цього інтерв'ю.

Олег Григорюк: Завжди радий.

Джордан Тейлор: Коли Ви були дитиною, що спонукало Вас вирушити в море?

Олег Григорюк: Я народився в Одесі, морській столиці України. В Одесі багато сімей мають так звані «морські династії» — коли професія передається від батька до сина. Це і моя історія. Мій дід був старшим механіком, мій батько був старшим механіком, а я і мій брат — старші помічники капітана. Тож, у певному сенсі, вибір цієї професії був природним — можна сказати, майже неминучим.

Джордан Тейлор: Ваш дідусь був на Другій світовій війні?

Олег Григорюк: Він був молодий, але допомагав Радянському Союзу протистояти фашизму. І зараз це так смішно, що ми воюємо проти тих, з ким колись стояли пліч-о-пліч. Тепер ми воюємо віч-на-віч. Це божевілля. Пізніше мій батько пішов у рейс. Я народився і виріс з розумінням того, як це мати батька-моряка, не бачити його тривалий час, а потім відчувати себе таким щасливим, коли він повертається. Тому для мене вибір професії був майже автоматичним. Але врешті-решт я полюбив це. Перевозити вантажі, подорожувати світом і заробляти чесні гроші — що в цьому поганого, правда?

Джордан Тейлор: Вас, напевно, запитували про це мільйон разів, але чому Ви не стали механіком?

Олег Григорюк: Наші батьки відмовили нас від цього. Вони були тими, хто казав: «Ні, йди в менеджмент». Мій батько казав: «Не опускайся до підвалу». Він вважав, що краще бути нагорі, керувати командою. Він думав, що це набагато кращий шлях. Зрештою я став старшим помічником, як і мій брат.

Джордан Тейлор: Отже, Ви вступили до Одеської національної морської академії, так?

Олег Григорюк: Так, правильно. Зараз вона називається Національний Університет «Одеська морська академія». Коли я там навчався, вона називалася Одеська національна морська академія. Він кілька разів змінював статус, але зараз він має найвищий статус для вищого навчального закладу — Національний університет.

Джордан Тейлор: Чи означає це, що тепер у них є неліцензовані спеціальності, чи вони все ще призначені лише для моряків?

Олег Григорюк: Виключно для моряків — штурмани, механіки, електрики, спеціалісти з автоматизації. Але вони намагаються розвиватися далі. Незважаючи на складні часи, вони працюють над освоєнням нових спеціалізацій, таких як керування дронами та автономне судноплавство. Вони прагнуть залишатися на передовій.

Джордан Тейлор: Як конфлікт вплинув на Академію? Чи було перервано навчання протягом останніх 10 років?

Олег Григорюк: Протягом останніх 10 років — ні. З 2014 року, наскільки я пам'ятаю, коли Крим був окупований, Інститут Військово-морських сил переїхав з Криму до Одеси. Вони увійшли до складу нашого національного університету і тепер мають власну кафедру. Вони продовжують там працювати. Тож, хоча не було великих руйнувань, як ви розумієте, були значні виклики.

Джордан Тейлор: Розкажіть, будь ласка, про Ваш досвід навчання в морській академії?

Олег Григорюк: Я вступив у 2000 році. На той час вона була надзвичайно популярною, і вступити до неї було дуже складно — близько 10 претендентів на одне місце. Тоді це був дуже престижний навчальний заклад, і вступити туди було справжнім викликом для мене як для дитини. Спеціалізація була високотехнічною, вимагала знання математики, фізики, хімії та англійської мови. Деякі з цих предметів були частиною вступних іспитів. Я склав іспити, мені пощастило, і я вступив. На той час у нас був Факультет річкового та морського судноводіння, який вважався елітним. Кількість курсантів на початку була великою. На жаль, зараз ситуація змінилася. Кількість курсантів значно зменшилася, значною мірою через війну і той факт, що багато українських моряків більше не перебувають в Україні. Їхні сім'ї, включно з дітьми, обирають інші шляхи для навчання.

Джордан Тейлор: Коли Ви закінчили навчання, Ви працювали моряком?

Олег Григорюк: Так, досить довго.

Джордан Тейлор: На яких типах суден Ви працювали?

Олег Григорюк: Я починав як кадет на балкері, потім перейшов на невеликі судна типу «ро-ро». Це було надзвичайно складно, але водночас насичено цінним досвідом. На цих невеликих суднах, з невеликою командою, ми робили практично все. Як кадет я брав участь у виконанні різноманітних завдань. Це було непросто, але надзвичайно важливо для моєї майбутньої кар'єри — це допомогло сформувати мій світогляд. У морі ти розумієш, що це серйозне місце. Ти маєш виконувати завдання, залишатися зосередженим і бути сильним, як розумово, так і фізично. Це було складно, проте дуже цінно для мого розвитку як особистості. Після закінчення Академії я почав працювати на балкерах. Потім перейшов на пасажирські судна, зокрема круїзні, які були надзвичайно цікавими.

Джордан Тейлор: Де пасажирське судно здійснювало рейси? У якому географічному регіоні?

Олег Григорюк: З Барселони, Іспанія, до Коломбо, Шрі-Ланка, з декількома портами між ними. Це було невелике старе радянське судно, але дуже доглянуте. Його відправили на металобрухт лише рік чи два тому, тож воно працювало ще досить довго після того, як я залишив море. Це було фантастичне судно під назвою Astor (прим. автора: минула назва — F. Dostoyevskiy), побудоване у 1970-х роках і відремонтоване у 1990-х роках. Судно було дуже вишуканим, з інтер'єрами з червоного дерева — старовинним, стильним і привабливим для дорослих пасажирів. Воно мало німецького власника і обслуговувало німецький ринок, пропонуючи високий рівень сервісу. Це була паротурбінна установка з важким паливом, не найстарішої конструкції, але дуже консервативно укомплектована. Це було надзвичайно цікаве судно для роботи. У нас була значна кількість українських моряків — понад 200 — які працювали в готельному відділі, на палубі та в машинному відділенні.

Джордан Тейлор: Давайте поговоримо про українських моряків сьогодні, у 2024 році. Я десь бачив, здається в IMO, що в Україні налічується близько 130 000 матросів і офіцерів. Це правильно?

Олег Григорюк: Приблизно так. Ми розраховуємо за шкалою від 130 000 до 150 000. Отже, 130 000 — це, мабуть, найбільш релевантна цифра.

Джордан Тейлор: Це велика цифра, чи не так? Ви, принаймні, у першій десятці у світі, чи не так?

Олег Григорюк: Ми в першій п'ятірці — і навіть у першій трійці, коли мова йде про старших офіцерів.

Джордан Тейлор: Ви зберігаєте цю позицію? Кількість українських моряків збільшується, зменшується чи залишається незмінною?

Олег Григорюк: Таку статистику можна аналізувати лише в довгостроковій перспективі — щонайменше п'ять років, щоб побачити результати. Однак за останні три роки, які були надзвичайно складними через COVID-19 та триваючу війну, цифри залишаються більш-менш стабільними. Тим не менш, ми спостерігаємо значне зниження кількості курсантів першого курсу, які вступають до морських навчальних закладів. Це може призвести до помітного падіння чисельності приблизно через п'ять років. Наразі, все ж таки, вона відносно стабільна.

Джордан Тейлор: Дозвольте запитати про Ваш шлях переходу від виходу в море до Профспілки робітників морського транспорту України. Як Ви туди потрапили?

Олег Григорюк: Насправді, це трохи стара історія. У мене виникли деякі проблеми, суперечка з моєю компанією. Я працював на компанію, і мій контракт закінчився. Я почав переговори, щоб повернутися додому, тому що мій робочий час завершився. Але вони казали: «Ми б хотіли, щоб ви залишилися». Я відповів їм, що не хочу залишатися, оскільки відбулася зміна екіпажу та керівництва, до того ж судно було досить старим, і деякий час перебувало в ремонті. Як моряк я бачив роботу, яку виконували судномеханіки, і мені не сподобався рівень обслуговування. Мені здалося, що судно не придатне для подальшої експлуатації, тому я сказав, що хочу повернутися додому, оскільки мій контракт закінчився. Вони наполягали, щоб я нікуди не їхав. Тоді я зателефонував інспектору ІТФ у Ліверпулі, у Беркенгед. Нам вдалося домовитися про моє списання. Я також подбав про кількох інших українських моряків, які хотіли покинути судно разом зі мною, хоча їхні контракти ще не закінчилися. Це стало певним лідерським кроком — я взяв на себе відповідальність за них і розпочав ще один раунд переговорів, щоб відправити їх додому. Після деяких вагань компанія врешті-решт нас відпустила, але на мене повісили ярлик порушника спокою. Насправді ж я просто захищав себе і свої права. Коли ми повернулися додому, наші моряки підтримали мене, але крїоінгове агентство намагалося звинуватити у всьому мене, назвавши мене порушником спокою. Цей досвід дав мені важливий урок: коли ти допомагаєш людям, не чекай подяки. Багато хто потім не буде великодушним або навіть справедливим, але так воно і є. Коли я повернувся, дідусь допоміг мені познайомитися з керівництвом Профспілки робітників морського транспорту України. Мій дідусь був головою ветеранської благодійної організації Чорноморського морського пароплавання, тож він мав зв'язки з Профспілкою. Завдяки цьому зв'язку мені запропонували роботу. Я починав помічником інспектора, працював з крїоінговими агенціями та моряками. Протягом наступних 15 років зростав разом з Профспілкою, підвищуючи обізнаність про нашу роботу, розвиваючи організацію та створюючи сильну команду. Це був чудовий шлях, і саме так я опинився тут.

Джордан Тейлор: Ви розповідаєте так багато цікавого, але у нас обмежений час. У мене є два коротких запитання. Повертаючись до Вашої ситуації на судні, яка змусила Вас перейти на іншу роботу, це була Ваша перша зустріч з інспектором ІТФ?

Олег Григорюк: Насправді, так. Я допомагав іншому моряку, який звернувся до інспектора ІТФ кількома місяцями раніше. Так я вперше познайомився з ним. Ми подружилися — він навіть взяв нас на футбольний матч на стадіоні. Тож, коли я пізніше зателефонував йому з приводу мого питання, то вже був, так би мовити, гостинний прийом. Але ні, до цього я ніколи не зустрічався з інспектором ІТФ.

Джордан Тейлор: Але зараз Ви підтримуєте співробітництво з ІТФ, чи не так? Ви займаєте в ній певну посаду, чи не так?

Олег Григорюк: Так, я обіймаю кілька посад в ІТФ. Я є членом Виконавчого комітету та інших політичних органів ІТФ. Мене обрали до Виконавчого комітету, Комітету справедливої практики, керівної групи, робочої групи з круїзних суден, офшорної робочої групи та інших робочих груп. Зазвичай я досить активно беру участь у всіх заходах ІТФ.

Джордан Тейлор: Я хочу розпитати про Вашого дідуся, тому що він здається дуже цікавою людиною.

Олег Григорюк: Дякую. Він прожив повноцінне та ідеальне життя. Коли я був дитиною, я пам'ятаю, що він вже був пенсіонером. Він був досить досвідченим і відомим. Навіть зараз ми шануємо його спадщину. Наша Профспілка досі видає газету «Моряк», яка виходить з 1919 року — вже понад 100 років. У 1970-х роках, коли мій батько працював на судні Чорноморського морського пароплавання, вони зустрілися в Індонезії. Тоді «Моряк» надрукував їхню фотографію в газеті під заголовком «Зустріч поколінь».

Джордан Тейлор: У Вас досі збереглася та фотографія?

Олег Григорюк: Так. Вона дивовижна — це дуже зворушлива історія. Я планую повісити її десь у себе в офісі, тому що вона багато для мене значить. Ми тримаємося за ці спогади. Вони надихають нас продовжувати йти вперед і робити те, що ми робимо сьогодні.

Джордан Тейлор: Ви були заступником Голови досить довго, чи не так?

Олег Григорюк: Так, я був заступником, потім першим заступником Голови. Тож, протягом тривалого часу я був другою людиною у команді. Мій попередник

був чудовим лідером — сильним і компетентним, щоб виконувати свою роботу. Але зараз він уже у поважному віці. Він продовжує свою діяльність у Профспілці, але йому стає все важче працювати повний робочий день. Тож він вирішив залишити цей пост, і це ознаменувало свого роду зміну поколінь. Ця зміна поколінь проходить через усю Профспілку. До нас вступає багато молодих спільчан, але ми все ще продовжуємо залучати наше старше покоління, підтримуючи їх і допомагаючи їм інтегруватися в наші процеси та реформи. Ми сильні, з палаючими серцями та бажанням досягти мети. Це чудове поєднання — молодь з енергією та старші люди з мудрістю та досвідом. Цей «коктейль», як ви можете його назвати, змушує нас рухатися вперед, і він працює дуже ефективно.

Джордан Тейлор: Отже, коли Ви були заступником Голови, у своїй попередній ролі, яким досягненням Ви пишалися найбільше?

Олег Григорюк: Ми вже стикалися з викликами, коли я зайняв цю посаду, працюючи в тандемі — я як молодий лідер і Михайло як старший лідер. Михайло був більше зосереджений на берегових організаціях через свій досвід у судноремонті. Він теж був моряком, але згодом перейшов на судноремонт і почав свою профспілкову кар'єру на суші. Він розуміє інфраструктуру портів і судноремонтних заводів набагато краще за мене. Тим часом я почав розвивати сектор моряків. Коли я приєднався до Профспілки, у нас нараховувалося близько 6 000-8 000 моряків. Зараз ми вирости до 55 000. Протягом останніх 15 років ми наполегливо працювали, щоб досягти цього — вели переговори з компаніями, будували відносини з судновласниками, менеджерами та асоціаціями по всьому світу. Нашою метою завжди було відійти від іміджу рудиментарної пострадянської профспілки, яка лише вимагає гроші, але нічого не робить. Замість цього ми зосередилися на партнерстві та співпраці, пропонуючи проекти та послуги морякам. Це створило велику довіру, і тепер вся індустрія знає нас і хоче працювати з нами.

Джордан Тейлор: Скажу так — у цьому дуже легко перекопати. Я багато років працював на суднах під іноземним прапором, і працював з українцями. Вони найкращі моряки у світі — без сумніву.

Олег Григорюк: Дякую.

Джордан Тейлор: Це поєднання технічної майстерності та того, що українці просто чудові люди. Вони спокійні, без драматизму, і вони роблять свою роботу.

Олег Григорюк: Саме так.

Джордан Тейлор: Як змінилася заробітна плата моряків за останні п'ять-десять років? Чи вони залишилися на тому ж рівні?

Олег Григорюк: Для моряків ми постійно боремося за підвищення заробітної плати. З кожною ітерацією переговорів ми прагнемо підвищення на 3%, 5%, іноді навіть на 10%. Проблема, однак, полягає в тому, що ми домовляємося про мінімальні рівні в колективних договорах. Ці угоди включають тарифну сітку, і коли ми підвищуємо базову заробітну плату, це автоматично підвищує загальний зарплатний пакет. Хоча колективні переговори встановлюють мінімум, окремі судновласники або менеджери часто пропонують більше, щоб залучити кращих моряків. Це означає, що деякі моряки можуть не одразу помітити вплив цих змін. Однак підвищення базової заробітної плати має ефект хвилі — підвищується все: компенсації, відпуски та інші надбавки. Наприклад, підвищення на \$5 чи \$10 окремо для матроса може здатися несуттєвим. Але якщо застосувати його до всієї шкали заробітної плати, для капітанів та інших офіцерів, то це складає — \$150 тут, \$120 там, \$60 в іншому місці. На національному рівні ці зміни мають реальний вплив. Ми послідовно працювали над зростанням заробітної плати. Був один складний період у 2013–2014 роках, коли ринок зіткнувся зі значними проблемами. Компанії зверталися до нас з проханням зменшити заробітну плату рядових моряків, водночас збільшивши заробітну плату офіцерів. Це створило певну напругу, але в цілому шкала заробітної плати залишилася незмінною. Навіть через 10 років після початку війни у 2014 році нам вдалося зберегти та підвищити заробітну плату в рамках тарифної сітки.

Джордан Тейлор: Ви вже десять років у цьому конфлікті. Я читаю і дивлюся відео про історію українських моряків. Годину тому я мало не плакав, слухаючи історії тих, кого торкнулася війна. Тож моє питання: після 10 років цього конфлікту, що було і є найбільшим викликом для українських моряків?

Олег Григорюк: Думаю, найскладнішим для них було усвідомлення того, що кордони закриті і вони не можуть виїхати з країни. Більшість моряків повністю залежать від своєї роботи, а для того, щоб виконувати свою роботу, їм потрібно виїжджати за кордон. Коли кордони закрили, це викликало надзвичайний стрес. Для тих моряків, які вже були у рейсі, рівень напруги був неймовірним, адже вони розуміли, що їхні сім'ї залишилися вдома, у країні, яка зазнає ракетних обстрілів і перебуває у стані війни. Ми отримали численну кількість різних історій. Наприклад, ті, хто тікав з Маріуполя та Херсона — ми організували для них евакуацію. Ми евакуювали понад 500 осіб до Румунії з Одеси, використовуючи центр в Одесі, щоб зібрати їх перед тим, як

перевезти в безпечне місце. Це був спільний проєкт з ITF Seafarers' Trust. Було безліч історій, як, наприклад, про капітана з Маріуполя, чия вагітна дружина мала ось-ось народити. Вони дзвонили нам у відчай і казали, що не мають нічого — ні житла, ні лікаря, ні уявлення, що робити. Ми все влаштували.

Я вже не пам'ятаю, чи ми зняли квартиру, чи знайшли їм готель, але ми подбали про те, щоб дружина отримала належну медичну допомогу. Вона благополучно народила, а він врешті-решт зміг виїхати і знову почати заробляти гроші. Такі історії можна перераховувати нескінченно. Все це стало можливим завдяки моїй команді, і я глибоко вдячний їй. Хоча я й лідер, я не зміг би досягти всього цього самотужки. Моя команда молода, сильна, розумна і неймовірно віддана своїй справі. Я вдячний їм за роботу, яку вони виконують щодня.

Джордан Тейлор: Звучить так, ніби ваша організація в переважній більшості підтримує моряків. Я знаю, що це ваша місія, але очевидно, що це було в центрі вашої роботи протягом останніх 10-ти років.

Олег Григорюк: Безумовно. Це в наших серцях кожного дня.

Джордан Тейлор: Хто підтримує вашу Профспілку зараз? Чи отримуєте ви фінансову або іншу допомогу, і якщо так, то від кого?

Олег Григорюк: Зазвичай ми самодостатні. Але коли почалася війна і все було зруйновано, ми на деякий час розгубилися, намагаючись зрозуміти, як пе-

релаштуватися. На щастя, кілька організацій, особливо профспілок, підтримали нас. Вони надсилали кошти та вантажівки з гуманітарною допомогою — не для нас як офісу, а для роздачі морякам. Лише у 2022 році ми надали фінансову допомогу близько 2 000 моряків і роздали тонни гуманітарної допомоги, включаючи теплий одяг, генератори, обігрівачі, продукти харчування та медикаменти. Ми також підтримуємо докерів, оскільки наша профспілка об'єднує дві гілки — моряків і докерів. Ми підтримуємо 45 первинних профспілкових організацій, щоб допомога доходила до тих, хто її потребує. Це поєднання гуманітарної допомоги та святкових подарунків, покликане підняти бойовий дух, поширити різдвяний настрій і допомогти людям психологічно впоратися з труднощами. Останнім часом в Одесі спостерігається певна стабільність, але до цього ми зазнали ракетних ударів поблизу. Люди гинули всього за п'ять кварталів від нас. Це напружено і небезпечно, і хоча ми, на жаль, звикли до цього, це ненормально. Незважаючи на труднощі, ми вирішили продовжувати працювати тут, залишаючись на зв'язку з моряка-

ми, які переїхали за кордон. Ми організуємо семінари та зустрічі в таких країнах, як Румунія, Болгарія, Молдова та Польща. Ми сподіваємося розширити ці зустрічі до таких країн, як США і Канада, створюючи відчуття солідарності і даючи морякам зрозуміти, що ми тут, щоб підтримати їх. ITF надала неймовірну підтримку, а також морські благодійні організації, такі як БФ «МОТРАНС», Mission to Seafarers, ISWAN, Seafarers' Charity та інші. ITF Seafarers' Trust зіграв важливу роль, фінансуючи такі проєкти, як стоматологічна клініка, яку ми створили під час пандемії COVID-19. Стоматологічна клініка продовжує працювати, надаючи безкоштовне лікування морякам та їхнім родинам. Оскільки багато моряків зараз перебувають за кордоном, їхні сім'ї ще більше покладаються на нас. Стоматологічна допомога є дорогою скрізь — в Україні, Європі та світі — тому ця послуга стала безцінною. Солідарність для нас не просто слово, це реальність, якою ми живемо. Без підтримки профспілок, ITF та морських організацій по всьому світу ми не змогли б зберегти на тому ж рівні нашу роботу і надавати допомогу, яку ми надаємо.

Джордан Тейлор: Якщо я перебуваю в США і хочу підтримати українських моряків, як краще це зробити? Якщо я хочу пожертвувати гроші, у яку організацію мені слід їх віддати?

Олег Григорюк: Я б порекомендував ITF Seafarers' Trust. Вони першими звернулися до нас, коли почалася війна, пропонуючи як послуги, так і підтримку. Один з їхніх фантастичних проєктів — допомога українським курсантам. Ми направляємо курсантів з України до Литви, де між Литовською морською академією та Херсонською державною морською академією укладено меморандум про взаєморозуміння. Їхні навчальні програми повністю

збігаються, тож курсанти можуть безперешкодно продовжувати навчання. Проєкт покриває їхнє навчання в Литві, а також житло, гуртожитки та харчування, включаючи обіди. Ми регулярно стежимо за їхнім прогресом, зустрічаємося з ними, щоб переконатися, що все йде добре. Ініціатива виявилася настільки успішною, що інші партнери з судноплавної галузі долучилися до спонсорства інших курсантів. Цього року один партнер взяв на себе групу з 10 курсантів за власний кошт, що надзвичайно вражає. Щодня ми також працюємо з курсантами у нашому навчальному центрі. Ми запрошуємо їх до нас, розповідаємо про Профспілку, їхні права, ITF та інші основи. Ми організуємо харчування, подарунки та менторську підтримку, щоб побудувати міцний зв'язок з самого початку. Ми знаємо, що через кілька років вони закінчать навчання, можливо, за межами України, або підуть у рейс. Ми хочемо, щоб вони знали про нас, і якщо їм коли-небудь знадобиться допомога, вони пам'ятали, куди звернутися. Підтримка ITF Seafarers' Trust безпосередньо допомагає реалізувати ці проєкти.

Джордан Тейлор: Чи є щось, що Ви хотіли б сказати нам у Північній Америці? Якесь повідомлення, яке Ви хотіли б передати?

Олег Григорюк: Так, із задоволенням. Я знаю багатьох наших колег з Міжнародної профспілки моряків (SIU) у Північній Америці та Міжнародної спілки берегових робітників і складських служб (ILWU/ILA). Я знаю їх особисто, і вони нам дуже допомагають, як у США, так і в Канаді. Єдине, що вони можуть зробити, щоб підтримати нас — це продовжувати підвищувати обізнаність про Україну і чітко нагадувати людям, що ми все ще тут, все ще потерпаємо і все ще маємо справу з руйнівними впливами війни. Якщо вони зможуть вплинути на свої уряди на будь-якому рівні, щоб ті допомогли, це буде дуже багато значити. Я знаю, що профспілки зазвичай не підтримують Трампа, але у нас є певні очікування від нього, тому що він пообіцяв якось закінчити війну. Люди тут так втомилися від цього; вони просто хочуть, щоб це закінчилося, чого б це не коштувало. Жити у постійній небезпеці протягом трьох років надзвичайно виснажливо.

Джордан Тейлор: Ви бачите, як цьому можна покласти край?

Олег Григорюк: Знаєте, я не політик. Я сподіваюся на кінець — я намагаюся зберігати оптимізм. Зазвичай я дуже позитивна людина. Я очікую хороших речей від рішень політиків і тих, хто схвалює рішення. Я дуже сподіваюся, що до 2025 року ця війна закінчиться. Ми молимося за це, бажаємо цього і відчайдушно хочемо повернутися до нормального життя, щоб почати відбудовувати нашу країну.

Джордан Тейлор: Дуже дякую Вам за це. Я справді щиро ціную це. Я з нетерпінням чекав на нашу розмову.

Олег Григорюк: Такі інтерв'ю, як це, дозволяють нам поділитися набагато більшим. Наступного разу ми можемо зануритися глибше в минуле або зосередитися на майбутньому.

Джордан Тейлор: Я можу з упевненістю сказати, що тут, у Каліфорнії, ми в переважній більшості підтримуємо Україну. Як для моряка, для мене це особиста справа. Ми всі глибоко переживаємо за українських моряків і бажаємо всього найкращого. Я щиро сподіваюся, що цей конфлікт швидко закінчиться.

Олег Григорюк: Щастя Вам. Дуже дякую.

10 АКТУАЛЬНИХ ЗАПИТАНЬ ВІД МОРЯКІВ ДО ПРМТУ: ВІДПОВІДАЄМО НА ГОЛОВНЕ

ПРМТУ ПІДГОТУВАЛА МАТЕРІАЛ З ВІДПОВІДАМИ НА НАЙАКТУАЛЬНІШІ ЗАПИТАННЯ, ЯКІ ТУРБУЮТЬ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ.

Питання від моряка: «Чому виключно моряки змушені кожні 5 років отримувати сертифікати, витрачаючи на це «кровно зароблені» гроші? Чому Профспілка не домагається безстроковості дії сертифікатів?»

Відповідь ПРМТУ: Стандарти підготовки та дипломування моряків, у тому числі вимоги до термінів проходження моряками обов'язкової спеціалізованої та тренажерної підготовки встановлені Міжнародною конвенцією про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року (Конвенція ПДНВ), з поправками, стороною якої є Україна. Положення національного законодавства України, у тому числі вимоги до термінів

проходження моряками обов'язкової спеціалізованої та тренажерної підготовки, повністю відповідають відповідним стандартам Конвенції ПДНВ та не встановлюють вимог вищих, ніж визначені цією Конвенцією.

Питання від моряка: «Чому процес сертифікації знаходиться у приватних руках?»

Відповідь ПРМТУ: На цей час до Переліку схвалених навчально-тренажерних закладів, на прями підготовки у яких відповідають Міжнародній конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року, з поправками, та законодавству України включено 26 навчально-тренажерних закладів (НТЗ), з яких:

- 8 НТЗ утворені закладами морської вищої освіти державної форми власності;
- 2 НТЗ утворені підприємствами державної форми власності;
- 16 НТЗ утворені суб'єктами господарювання приватної форми власності.

Перелік схвалених навчально-тренажерних закладів, на прями підготовки у яких відповідають Міжнародній конвенції про підготовку і дипломування моряків та несення вахти 1978 року

Питання від моряка: «Чому не вимагається пояснення ціноутворення на сертифікати навчально-тренажерних центрів?»

Відповідь ПРМТУ: Статтею 6 Господарського кодексу України встановлена заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини. Огляди НТЗ здійснюються Адміністрацією судноплавства України відповідно до Положення про огляд підприємств, організацій та установ, що проводять підготовку моряків з метою здійснення оцінки відповідності рівня підготовки моряків у НТЗ вимогам Конвенції ПДНВ, резолюцій та інших документів ІМО. Діяльність НТЗ здійснюється відповідно до законодавства України, результати огляду не впливають на провадження ними діяльності як суб'єктів господарювання.

Таким чином, відповідно до чинного законодавства України, Адміністрація судноплавства України або її окремі посадові особи не мають повноважень для втручання у господарську діяльність НТЗ — суб'єктів господарювання як державної, так і приватної форми власності. Нещодавно у соціальних мережах почали з'являтися повідомлення, що Адміністрація судноплавства нібито вчиняє тиск на керівників окремих

НТЗ з метою примусити їх підвищити вартість послуг з підготовки моряків. Начебто як «інструмент» такого примусу використовується можливість надання Адміністрацією судноплавства відмов у видачі протоколів про відповідність підготовки моряків в НТЗ. Однак, на сьогодні ПРМТУ не володіє жодною інформацією щодо будь-яких фактів, доказів або ознак протиправного втручання в господарську діяльність НТЗ або здійснення тиску на їх керівників з боку посадових осіб Адміністрації судноплавства України.

ПРМТУ також звертає увагу, що державний контроль за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції, у тому числі щодо встановлення фактів узгодження дій суб'єктами господарювання з одночасного підвищення цін на послуги, що ними надаються, здійснюється Антимонопольним комітетом України.

У разі наявності документальних доказів одночасного підвищення вартості послуг (рахунків, прайс-листів тощо) суб'єктами господарювання — НТЗ, просимо надавати такі документи до ПРМТУ будь-яким зручним способом, у тому числі анонімно через чат-бот ПРМТУ.

Стаття 6 Господарського кодексу України

Положення про огляд підприємств, організацій та установ, що проводять підготовку моряків

Питання від моряка: «Чи можуть в Україні бути визнані документи про проходження тренажерної підготовки, видані іноземними навчально-тренажерними закладами?»

Відповідь ПРМТУ: Відповідно до Правил 1/6 та 1/8 Конвенції ПДНВ Україна як сторона Конвенції має забезпечувати, щоб уся підготовка та оцінка моряків для дипломування була структурована відповідно до письмових програм, включаючи такі методи та засоби передачі знань, процедури та учбовий матеріал, які є необхідними для досягнення приписаного стандарту компетентності; а також щоб така підготовка та оцінка проводилася, контролювалась, оцінювалась та забезпечувалася належним чином кваліфікованими особами.

Статтею 51 Кодексу торговельного мореплавства України та Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядку їх присвоєння програми підготовки в НТЗ повинні бути схвалені Адміністрацією судноплавства України, після чого навчально-методична та матеріально-технічна база, зокрема тренажерне обладнання, а також професійна кваліфікація персоналу мають бути перевірені Адміністрацією судноплавства України. НТЗ також повинні впровадити та підтримувати систему стандартів якості у сфері підготовки моряків, яка має бути сертифікованою класифікаційним товариством (визнаною організацією), визаним Україною, або органом з оцінки відповідності, що акредитований Національним агентством з акредитації.

Крім того, відповідно до Положення про огляд підприємств, організацій та установ, що проводять підготовку моряків огляду та внесенню до переліку НТЗ підлягають лише НТЗ, які зареєстровані як суб'єкти господарювання в Україні.

Таким чином, на цей час, на жаль, в Україні відсутні правові підстави, які дозволяли б

Стаття 51 Кодексу торговельного мореплавства України

Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядку їх присвоєння

Адміністрації судноплавства України схвалювати підготовку в іноземних НТЗ та проводити перевірки цих НТЗ з метою встановлення, що перевірка в таких НТЗ відповідає вимогам Конвенції ПДНВ та законодавству України.

Слід також пам'ятати, про необхідність суворо дотримуватися вимог Правила 1/7 Конвенції ПДНВ, відповідно до якого Генеральному секретарю ІМО періодично мають подаватися звіти про стан виконання Україною вимог Конвенції ПДНВ. Ці звіти далі розглядаються комітетом експертів ІМО, за результатами чого формуються пропозиції Комітету з безпеки ІМО щодо рівня дотримання державою — членом Конвенції стандартів з підготовки моряків. У разі негативних результатів така держава може бути виключена з так званого «білого» списку ІМО.

Положення про огляд підприємств, організацій та установ, що проводять підготовку моряків

Питання від моряка: «Чи надавалися Профспілкою пропозиції для врегулювання ситуації, коли українські моряки проходять підготовку в іноземних тренажерних центрах, однак така підготовка надалі не враховується в Україні під час дипломування?»

Відповідь ПРМТУ: 9 березня 2022 року, на початку повномасштабного вторгнення росії до нашої Батьківщини, ПРМТУ направила лист на адресу Кабінету Міністрів України, Мінінфраструктури та Адміністрації судноплавства України з переліком невідкладних заходів, необхідних для забезпечення підтримки українських моряків. Зокрема, ПРМТУ запропонувала визнати НТЗ, розташовані в державах-членах ЄС та схвалені цими державами, у якості таких, підготовка в яких відповідає вимогам Конвенції ПДНВ для цілей дипломування в Україні.

У червні 2023 року ПРМТУ надіслала повторно лист Голові Адміністрації судноплавства України з пропозиціями визнати схваленою Україною підготовку, що надається НТЗ, розташованими в державах-членах ЄС, як таку, що є схваленою Україною. ПРМТУ також пропонувала визнати підготовку в НТЗ, що розташовані або схвалені державами, з якими Україною укладені Меморандуми про взаємне визнання дипломів моряків в порядку, визначеному 1/10 Конвенції ПДНВ. На думку ПРМТУ, таке визнання є можливим, враховуючи те, що стандарти дотримання державами-членами ЄС періодично перевіряються не тільки комітетом експертів ІМО, а також Європейським агентством з морської безпеки (EMSA). На жаль, пропозиції ПРМТУ не були враховані уповноваженими органами влади в Україні.

Зазначимо, що для схвалення підготовки в іноземних НТЗ необхідним є внесення змін до законодавства України або прийняття рішення Кабінетом Міністрів України про тимчасове схвалення підготовки в іноземних НТЗ на період дії правового режиму воєнного стану в Україні. ПРМТУ готова невідкладно долучитися до розробки всіх необхідних для цього документів.

Лист на адресу Кабінету Міністрів України, Мінінфраструктури та Адміністрації судноплавства України з переліком невідкладних заходів, необхідних для забезпечення підтримки українських моряків

Меморандуми про взаємне визнання дипломів моряків в порядку, визначеному 1/10 Конвенції ПДНВ.

Питання від моряка: «Чому щорічно змінюються правила дипломування моряків, створюються незрозумілі організації зі своїми базами даних, які невідомо хто, за яким принципом формує? У результаті моряки повинні доводити, що їхні дипломи, видані 5-10-15 років тому, є дійсними (при цьому не проходять верифікацію, тому що їх немає в базі)?»

Відповідь ПРМТУ: У червні 2021 року Верховною Радою України був прийнятий Закон України «Про внесення змін до статті 51 КТМ України щодо вимог до кваліфікації членів екіпажу». Цей Закон, розроблений ПРМТУ, став початком докорінних змін для покращення якості надання морякам послуг з підтвердження їх кваліфікації.

На виконання цього Закону Урядом затверджено нове Положення про звання осіб командного складу морських суден та порядку їх присвоєння, у розробці якого також брали участь експерти ПРМТУ, що дозволило впровадити нову захищену інформаційну систему для подання моряками заяв про надання їм відповідних адміністративних послуг, у тому числі через державний портал «Дія», а також впрова-

дити новий єдиний Державний реєстр документів моряків України, захищений від будь-якого зовнішнього втручання.

На цей час Адміністрацією судноплавства України забезпечено належний захист персональних даних моряків, а також повне виконання Україною всіх обов'язків та зобов'язань щодо електронної верифікації документів моряків України, визначених Конвенцією ПДНВ.

Однак, на жаль, ще на початку 2023 року відбулась часткова втрата відомостей з Державного реєстру документів моряків про видані до 2023 року кваліфікаційні документи, що може мати вплив на їх верифікацію.

У разі наявності у моряка кваліфікаційних документів, виданих на бланках державного

зразка з відповідними елементами захисту, моряку необхідно звернутись до Адміністрації судноплавства України для перевірки архівних даних та подальшого отримання нових кваліфікаційних документів.

Питання від моряка: «Чому Україною все ще не ратифікована Конвенція 2006 року про працю в морському суднопластві? Я прочитав в ChatGPT, що міжнародні організації не чинять належний тиск на Україну для ратифікації цієї Конвенції?»

Відповідь ПРМТУ: Ратифікація Конвенції 2006 року про працю в морському суднопластві (MLC, 2006) постійно перебуває в топі питань порядку денного керівництва Міжнародної організації праці (МОП) та офісу МОП в Україні.

Під час свого візиту до Києва, що відбувся 10 жовтня 2024 року, Генеральний директор Міжнародної організації праці Гілберт Ф. Хунбо звернувся до Уряду України із закликом щодо найшвидшої ратифікації Україною MLC, 2006, а також Конвенції 2003 року про посвідчення особи моряків (№ 185).

Питання ратифікації Україною MLC, 2006 обговорювалось також Головою Адміністрації судноплавства Євгенієм Ігнатенком та представниками МОП під час зустрічі в штаб-квартирі ІТФ у рамках Українського морського форуму, організованого ПРМТУ в червні 2024 року.

4-го грудня 2024 року пані Беатріс Вакотто, керівник Морського підрозділу в Департаменті міжнародних трудових норм МОП, під час Міжнародного круглого столу з питань конвенцій з охорони праці з метою обміну досвідом з питань охорони праці, проведеного ПРМТУ, повторно порушила питання важливості невідкладної ратифікації Україною цієї Конвенції для забезпечення захисту трудових та соціальних прав українських моряків.

Міжнародною організацією праці також постійно надається технічна та експертна допомога у питаннях підготовки до ратифікації Конвенції. Так, у 2021 році за експертної підтримки МОП було проведено детальний порівняльний аналіз законодавства України на відповідність вимогам MLC 2006. Обсяг підготовлених матеріалів складав понад 300 сторінок порівняльних таблиць. Було ідентифіковано близько 100 невідповідностей, які необхідно усунути під час процедури імплементації Конвенції до законодавства України.

ПРМТУ надала активну підтримку та допомогу в цій надважливій роботі, враховуючи, що аналіз було професійно проведено разом з партнерами ПРМТУ — адвокатським об'єднанням «Юридичне бюро Сергєєвих».

Питання від моряка: «Які заходи вживаються ПРМТУ для ратифікації Конвенції 2006 року про працю в морському суднопластві?»

Відповідь ПРМТУ: Лобювання ратифікації MLC, 2006 Україною є одним з пріоритетних завдань для нашої Профспілки. ПРМТУ постійно проводить конференції, круглі столи, експертні зустрічі для забезпечення якнайшвидшої ратифікації цієї надважливої для моряків Конвенції.

У серпні 2024 року під час надання зауважень та пропозицій до проекту оновленої Національної транспортної стратегії України до 2030 року та проекту Операційного плану її виконання на 2025–2027 роки, ПРМТУ наголосила на неприпустимості перенесення термінів ратифікації MLC, 2006.

Профспілка неодноразово надавала зауваження та пропозиції до направлених на погодження законопроектів, розроблених Міністерством розвитку громад та територій України, які необхідні для ратифікації Конвенції.

Зокрема, у листопаді 2024 року ПРМТУ, на жаль, була змушена відмовити у погодженні таких законопроектів з огляду на те, що їх прийняття у запропонованій редакції не тільки не дозволило б належним чином імплемувати стандарти MLC, 2006 до законодавства України, але й погіршило б рівень захисту трудових та соціальних прав моряків, у тому числі тих, що працюють на судах, що експлуатуються в межах акваторій портів України або на підходах до них.

ПРМТУ ще у 2021 році був підготовлений альтернативний проект Закону України, який повною мірою дозволяє усунути невідповідності, виявлені порівняльним аналізом, проведеним за експертної підтримки МОП.

Зауваження та пропозиції до проекту оновленої Національної транспортної стратегії України до 2030 року та проекту Операційного плану її виконання на 2025-2027 роки

Відмова у погодженні законопроектів

Питання від моряка: «Чому Профспілка не вимагає підвищення заробітної плати моряків на реальний відсоток інфляції, а не на ганебні 3% за 5 років? Про які перспективи розвитку українських моряків ви кажете, якщо вже зараз відсоток рядового складу різко скорочується, працювати на цю зарплату стало не вигідно».

Відповідь ПРМТУ: 1-го січня 2024 року набрав чинності новий Договір стандарту IBF на 2024-2025 роки, який передбачає збільшення заробітної плати морякам на 6% упродовж наступних двох років. Необхідно зазначити, що ці домовленості є найбільшим підвищенням базової ставки оплати праці моряка за останні 10 років. Угоду про заробітну плату на 2026-2027 роки буде обговорено у 2025 році.

В Україні з 2012 року тільки ПРМТУ має право укладати договори стандарту IBF з судновласниками, що входять до ІМЕС.

Стосовно ситуації із забезпеченням зайнятості українських моряків, у тому числі скорочення кількості українських моряків рядового складу, необхідно зазначити, що міжнародний ринок праці моряків є одним з найбільш глобалізованих секторів світової економіки. Через єдині стандарти компетентності, визначені Конвенцією ПДНВ цей ринок є відкритим для моряків усіх держав-членів цієї Конвенції. У цих умовах постійно зростає пропозиція моряків-громадян менш розвинутих держав, де загальний рівень життя та розмір середньої заробітної плати є в рази нижчим, ніж в Україні, навіть в умовах воєнного стану. Як наслідок, судновласники наймають моряків інших національностей, які готові працювати за значно нижчі заробітні плати.

ПРМТУ постійно реалізує заходи для розширення можливостей для зайнятості українських моряків. З цією метою у червні 2024 року в штаб-квартирі ІТФ у Лондоні було проведено найбільший за представництвом Український морський форум. ПРМТУ розроблено спеціалізований веб-портал про українських моряків, а також друкований промо-буклет.

Спеціалізований веб-портал про українських моряків

Друкований промо-буклет

Питання від моряка: «Нещодавній кейс страйку працівників порту США та Канади показує, що реальні цифри підвищення зарплати склали 40-60%. Чому заробітні плати морякам підвищують тільки на 3% за 5 років?»

Відповідь ПРМТУ: Перш за все, некоректним є порівняння умов зайнятості та оплати праці портових робітників та моряків, адже це є два абсолютно різні за своїми характеристиками сектори.

Сектор зайнятості моряків є найбільш глобалізованим сектором через єдині стандарти, визначені Конвенцією ПДНВ. Моряк, маючи відповідні кваліфікаційні документи, може вільно працевлаштуватися на іноземні судна без необхідності отримання будь-яких робочих віз чи інших дозвільних документів.

Вимоги до кваліфікації портових робітників, стандарти та умови зайнятості в морських портах є різними для всіх держав, а рівень оплати праці, у першу чергу, залежить від ситуації на ринку праці в середині кожної окремої держави, стану розвитку її економіки, обсягу та типу вантажів, що обробляються у її портах та від багатьох інших важливих чинників.

Показовим є приклад США, де вимоги профспілок у боротьбі за права портовиків проти автоматизації в портах рішуче підтримані новообраним Президентом Дональдом Трампом.

Стосовно ситуації в Україні зазначимо, що за даними ПРМТУ, протягом 2021-2023 років середня заробітна плата працівників державних стивдорних компаній, де функціонують первинні профспілкові організації ПРМТУ,

Вимоги профспілок у боротьбі за права портовиків проти автоматизації в портах рішуче підтримані новообраним Президентом Дональдом Трампом

збільшилась майже в три рази, у тому числі внаслідок суттєвого збільшення вантажообігу через морські порти Дунаю, які на певний час стали морськими воротами України, забезпечивши експортні перевезення зернових вантажів.

КЛЮЧОВІ ПОПРАВКИ ДО MLC, 2006 НАБУЛИ ЧИННОСТІ

23 грудня 2024 року знаменує важливу дату для морської індустрії, оскільки офіційно набуває чинності новий пакет поправок до Конвенції про працю в морському судноплаванні 2006 року, спрямований на подальше поліпшення умов праці та життя в морі та вирішення деяких ключових проблем, з якими зіткнулися моряки під час пандемії COVID-19.

ПОПРАВКИ 2022 РОКУ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ:

НАЙМ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

До або в процесі найму на роботу моряки інформуються про їхні права в рамках системи фінансового захисту, яка має бути створена приватними агентствами з найму та працевлаштування для компенсації грошових втрат моряків.

РЕПАТРИАЦІЯ

Держави-члени сприяють оперативній репатріації покинутих моряків і співпрацюють, щоб забезпечити дотримання прав і пільг моряків, найнятих на заміну покинутим морякам на їхній території або на судні під їхнім прапором, відповідно до MLC, 2006.

ЖИТЛО ТА ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ ВІДПОЧИНКУ/ДОСТУП ДО БЕРЕГОВИХ ОБ'ЄКТІВ СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

- Морякам забезпечується належний соціальний зв'язок на борту судна;
- Судновласники, наскільки це можливо, надають морякам на борту своїх суден доступ до Інтернету, стягуючи за це прийнятну та в обґрунтованих розмірах плату, якщо така є. Держави порту роблять те ж саме для моряків на борту суден у своїх портах і на відповідних якірних стоянках.

ПРОВІЗІЯ ТА ХАРЧУВАННЯ

- Морякам надається якісна питна вода безкоштовно;
- Харчування, що надається, є збалансованим;
- Запаси їжі та питної води перевіряються на предмет їх кількості, поживної цінності, якості та різноманітності.

МЕДИЧНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ НА БОРТУ СУДНА ТА НА БЕРЕЗІ

- Моряків оперативно списують на берег, якщо вони потребують невідкладної медичної допомоги, та надають їм доступ до медичних

закладів на березі у випадках, зокрема, серйозних травм чи захворювань, травм із переломами кісток, сильними кровотечами, зламаними чи запаленими зубами або серйозними опіками; сильного болю, який неможливо полегшити на борту судна, та ризику самогубства;

- Держави-члени полегшують репатріацію судновласником тіла або праху моряків, які померли на борту судна.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ЗАПОБІГАННЯ НЕЩАСНИМ ВИПАДКАМ

- Моряки мають засоби індивідуального захисту відповідного розміру, зокрема, з урахуванням зростання кількості жінок-моряків;
- Усі випадки смерті моряків реєструються, про що щорічно повідомляється в МОП, а відповідні дані публікуються.

ФІНАНСОВА ЗАХИЩЕНІСТЬ

Документальне підтвердження фінансової захищеності включає ім'я реєстрового власника, якщо він відрізняється від судновласника.

Про важливість Конвенції MLC, 2006 та про роботу ПРМТУ для її ратифікації

33 РОКИ ПРМТУ: ІСТОРИЯ ДОСЯГНЕНЬ, ЩО НАДИХАЄ НА МАЙБУТНЄ

Починаючи свою історію з 1992 року, Профспілка робітників морського транспорту України незмінно захищає права та інтереси тисяч своїх членів: моряків, портовиків, працівників морського транспорту, викладачів і курсантів морських навчальних закладів. Це — історія боротьби за справедливість і допомогу тим, хто опинився у складних життєвих обставинах.

Сьогодні, через 33 роки з моменту свого заснування, ПРМТУ є однією з найбільших галузевих профспілок України і єдиною морською членською організацією Міжнародної федерації транспортників (ITF) у країні.

Незважаючи на виклики війни, ПРМТУ продовжує підтримувати своїх членів та їхні сім'ї, організовувати гуманітарні ініціативи, захищати права українських моряків на міжнародній арені та розвивати нові проекти, спрямовані на зміцнення морської галузі.

33 роки — це не просто цифра, це роки наполегливої роботи, сотні реалізованих ініціатив і тисячі історій людей, яким Профспілка допомогла знайти захист, підтримку і нові можливості. І кожен новий день відкриває перед нами нові горизонти та перспективи.

Давайте разом згадаємо знакові події, які відбулися в житті ПРМТУ за цей час.

16

1 ПІДПИСАНО ДЕКЛАРАЦІЮ ПРО УТВОРЕННЯ ПРМТУ SIGNING THE DECLARATION ON THE FORMATION OF THE MTWTU

30 січня 1992 року в м. Одесі відбувся Установчий з'їзд, на якому було ухвалено Декларацію про утворення Профспілки робітників морського транспорту України, що і стала правонаступником галузевої профспілки.

On 30 January 1992, the Constituent Congress was held in Odesa. The Declaration on the Formation of the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine was adopted, making the MTWTU a legal successor of the sectoral trade union.

2 ПРМТУ СТАЛА ЧАСТИНОЮ СІМ'Ї ITF MTWTU BECAME PART OF THE ITF FAMILY

У 1993 році Профспілка робітників морського транспорту України вступила до Міжнародної федерації транспортників (ITF, Лондон), ставши першою і на сьогодні єдиною національною морською профспілкою в Україні, що входить до ITF.

In 1993, the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine joined the International Transport Workers' Federation (ITF, London), becoming the first and currently the only national maritime trade union in Ukraine affiliated with the ITF.

33 YEARS OF MTWTU: HISTORY OF ACHIEVEMENTS INSPIRING THE FUTURE

Beginning its history in 1992, the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine has consistently protected the rights and interests of thousands of its members: seafarers, dockers, professors and cadets of maritime educational institutions and other maritime transport workers. This is a story of struggle for justice and assistance to those who find themselves in difficult life circumstances.

Today, 33 years after its foundation, the MTWTU is one of the largest trade unions in Ukraine and the only maritime affiliate of the International Transport Workers' Federation in the country.

Despite the war's challenges, the MTWTU continues to support its members and their families, organise humanitarian initiatives, defend the rights of Ukrainian seafarers on the international stage, and develop new projects aimed at strengthening the maritime industry.

33 years is not just a number; it is years of hard work, hundreds of implemented initiatives, and thousands of stories of people whom the Trade Union has helped find protection, support, and new opportunities. Every new day opens up new horizons and prospects for us.

Let's remember the significant events of MTWTU's life together.

17

3 ПРМТУ ПРИЄДНАЛАСЯ ДО ETF MTWTU JOINED THE ETF

У 2000 році ПРМТУ стала членом Європейської федерації транспортників (ETF, Брюссель). Організація об'єднує понад 5 млн. транспортників із понад 200 профспілок.

In 2000, the MTWTU became a member of the European Transport Workers' Federation (ETF, Brussels). The organisation unites over 5 million transport workers from more than 200 trade unions.

4 110 РОКІВ ПРОФСПІЛКОВОМУ РУХУ НА ВОДНОМУ ТРАНСПОРТІ CELEBRATION OF 110TH ANNIVERSARY OF TRADE UNION MOVEMENT ON WATER TRANSPORT

У 1905 році страйк моряків у порту Одеси дав поштовх для розвитку профспілкового руху на Чорному морі. На честь цієї знаменної події в історії профспілкового шляху України 2015-ий рік Профспілка провела під знаком 110-річчя профспілкового руху на водному транспорті.

In 1905, the seafarers' strike in the port of Odesa accelerated the development of the trade union movement on the Black Sea. In honour of this significant event in Ukraine's trade union history, the MTWTU spent 2015 under the auspices of the 110th Anniversary of the Trade Union Movement in Water Transport.

5

ПРМТУ ВІДНАЙШЛА НОВИЙ ДІМ OPENING OF NEW HEAD OFFICE

У травні 2014 року під час масових заворушень в Одесі зруйнували головний офіс ПРМТУ, у якому Профспілка перебувала з дня свого заснування. Звернувшись по допомогу до ІТФ та її членських організацій, ПРМТУ отримала підтримку від 16-ти профспілок світу, з чією допомогою 3 вересня 2015 року змогла віднайти новий дім. На відкриття нового офісу ПРМТУ прибув Генеральний Секретар ІТФ Стівен Коттон.

In May 2014, the MTWTU head office, located in Odesa since its foundation, was destroyed during the riots in Odesa. Appealing for help from the ITF and its affiliates, the MTWTU received support from 16 unions around the world, with the help of which it found a new home on 3 September, 2015. ITF General Secretary Stephen Cotton attended the opening of the new MTWTU office.

6

ПРМТУ СТАЛА ЧАСТИНОЮ IFSMA MTWTU BECAME PART OF IFSMA

У 2019 році ПРМТУ стала членом Міжнародної федерації асоціацій морських капітанів (IFSMA). Підкреслюючи зростаючий авторитет українських капітанів на міжнародному рівні та відкриваючи нові можливості для розвитку та захисту інтересів морської професії в Україні, Олег Григорюк цього ж року був обраний віце-президентом IFSMA. Враховуючи активну працю задля українських капітанів, у 2023 році на Генеральній асамблеї IFSMA Олега Григорюка було переобрано на другий термін цієї ж посади.

In 2019, the MTWTU became a member of the International Federation of Shipmasters' Associations (IFSMA). Emphasising the growing authority of Ukrainian captains at the international level and opening up new opportunities for the development and protection of the interests of the maritime profession in Ukraine,

Oleg Grygoriuk was elected Vice President of IFSMA. Given his active work for Ukrainian captains, in 2023, Oleg Grygoriuk was re-elected for a second term in the same position at the IFSMA General Assembly.

18

7

ЗАСНОВАНО БЛАГОДІЙНИЙ ФОНД МОРЬСЬКОГО ТРАНСПОРТУ «МОРТРАНС» WELFARE FUND OF MARITIME TRANSPORT "MORTRANS" ESTABLISHED

У 2001 році Профспілка робітників морського транспорту України заснувала Благодійний фонд морського транспорту «МОРТРАНС» для надання допомоги тим, хто найбільше цього потребує. Пізніше співзасновником Фонду стала Чорноморська первинна профспілкова організація моряків.

In 2001, the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine established the Welfare Fund of Maritime Transport "MORTRANS", aimed at providing assistance to those who need it most. Later, the Local Black Sea Trade Union Organization of Seafarers became a co-founder of the Fund.

8

ІМО ВИСОКО ОЦІНИЛА РОБОТУ ПРМТУ IMO ACKNOWLEDGES THE MTWTU'S WORK

У 2020 році Міжнародна морська організація (ІМО) призначила нових морських амбасадорів доброї волі. Серед них і нова позиція для України: амбасадором ІМО у нашій країні став Олег Григорюк, Голова ПРМТУ. У 2024 році ІМО вже втретє продовжила повноваження морського амбасадора доброї волі ІМО Олега Григорюка.

In 2020, the International Maritime Organization (IMO) appointed new Maritime Goodwill Ambassadors. Among them was a new position for Ukraine: MTWTU Chairman Oleg Grygoriuk became the IMO Goodwill Ambassador in our country. In 2024, the IMO extended the term of office of IMO Maritime Goodwill Ambassador Oleg Grygoriuk for the third time.

9

МЕМОРАНДУМИ З ПРОФСПІЛКАМИ СВІТОВОГО РІВНЯ MEMORANDUMS WITH WORLD-CLASS TRADE UNIONS

Нині у Профспілки робітників морського транспорту України укладено Меморандуми з тринадцятьма профспілками, що представляють морську і докерську секції. Це — Профспілка моряків Норвегії, Бельгійська докерська профспілка ВТВ, Бельгійська профспілка ACV Transcom, Міжнародна профспілка моряків Канади, Профспілка моряків Хорватії, німецька профспілка ver.di, Асоціація морських офіцерів і рядових Філіппін, Профспілка морських офіцерів Сінгапуру, Nautilus NL, Nautilus, Міжнародна профспілка моряків Північної Америки, Профспілка моряків Японії, Профспілка моряків Індії. Меморандуми передбачають додаткові переваги для українських моряків, які працюють на судах під колективними договорами зазначених Профспілок.

The Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine currently has Memorandums with thirteen trade unions representing the maritime and dockers sections. These are Norwegian Seafarers' Union, Belgian Transport Union BTB-ABVV, Belgian ACV Transcom, Seafarers' International Union of Canada, Seafarers' Union of Croatia, German trade union ver.di, Associated Marine Officers and Seamen's Union of the Philippines, Singapore Maritime Officers' Union,

Nautilus NL, Nautilus, Seafarers International Union of North America, All Japan Seamen's Union, Maritime Union of India. The Memorandums provide additional benefits for Ukrainian seafarers working on board the ships under collective bargaining agreements of the above-mentioned trade unions.

10

ЗАЛУЧЕННЯ НОВИХ РОБОТОДАВЦІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ ATTRACTING NEW EMPLOYERS FOR UKRAINIAN SEAFARERS

Одним із першочергових завдань Профспілки робітників морського транспорту України є просування українських моряків на морському ринку праці та збільшення кількості якісних робочих місць для них. З цією метою ПРМТУ успішно веде переговори з іноземними судновласниками. Це такі компанії як: CMA Ships, Wilson Ship Management, Danish Shipping, Unix Line, Anglo-Eastern, Tidewater, EXMAR, Cyfadaco Shipmanagement тощо. Водночас ведуться переговори і з об'єднаннями судновласників: Міжнародною радою морських роботодавців, Норвезькою асоціацією судновласників, Королівською асоціацією судновласників Нідерландів, датською асоціацією судновласників, а також — у рамках Міжнародного переговорного форуму, Міжнародної переговорної групи країн Східної Європи та Норвегії.

One of the MTWTU's priority tasks is to promote Ukrainian seafarers in the maritime labour market and increase the number of high-quality workplaces for them. To this end, the MTWTU is successfully negotiating with foreign shipowners. These are such companies as CMA Ships, Wilson Ship Management, Danish Shipping, Unix Line, Anglo-Eastern, Tidewater, EXMAR, Cyfadaco

Shipmanagement, etc. At the same time, negotiations are in progress with associations of shipowners: International Maritime Employers' Council, Norwegian Shipowners' Association, Royal Association of Netherlands Shipowners, Danish Shipowners' Association, as well as within the framework of the International Bargaining Forum and SCOCEEN.

11

ЄВРОПЕЙСЬКО-АЗІАТСЬКИЙ МОРСЬКИЙ САМІТ: СТВОРЕННЯ НОВИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ EUROPE-ASIA MARITIME SUMMIT: CREATING NEW WORKPLACES FOR UKRAINIAN SEAFARERS

З метою представити українських моряків та Україну як державу, що готує висококваліфіковані кадри для міжнародного морського судноплавства, ПРМТУ організувала два Європейсько-азіатські морські саміти. У них взяли участь зарубіжні партнери ПРМТУ, представники компаній з працевлаштування моряків, провідні морські навчальні заклади країни, а також українські моряки-члени ПРМТУ. Саміт залучив низку іноземних компаній, що дало змогу створити близько 400 нових робочих місць для українських моряків.

In order to present Ukrainian seafarers and Ukraine as a country preparing highly qualified personnel for international shipping, the MTWTU arranged two Europe-Asia Maritime Summits.

They were attended by the MTWTU's foreign partners, representatives of crewing companies, leading maritime educational institutions of the country, as well as Ukrainian seafarers-members of the MTWTU. The Summit attracted a number of foreign companies, which allowed the creation of about 400 new jobs for Ukrainian seafarers.

12

ДНІ МОРЯКІВ В ОДЕСІ 2021 SEAFARERS' DAYS ODESA 2021

Напередодні Міжнародного дня моряка ПРМТУ організувала масштабну Конференцію Seafarers' Days Odesa. Захід було присвячено найгорячішим питанням, що стосуються захисту трудових і соціальних прав моряків-громадян України, забезпечення їх працевлаштування, а також питань національної системи підготовки та дипломування моряків.

До участі в заході були запрошені іноземні партнери ПРМТУ, представники влади країни, кріюнгових компаній, навчальних закладів та українські моряки.

On the eve of the International Day of the Seafarer, the MTWTU organized a large-scale Conference titled Seafarers' Days Odesa. The event was devoted to burning topics related to the protection of labour and social rights of seafarers-citizens of Ukraine, ensuring their employment, as well as the national seafarers' training and certification system. MTWTU's foreign partners, representatives of the

country's authorities, crewing agencies, educational institutions and Ukrainian seafarers were invited to participate in the event.

13

РОЗВИТОК МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ МОРСЬКОЇ ТА ПОРТОВОЇ ПРАЦІ DEVELOPMENT OF INTERNATIONAL COOPERATION IN THE FIELD OF MARITIME AND PORT LABOUR

У 2017 році в Одесі вперше відбувся Міжнародний форум солідарності моряків і докерів, організований ПРМТУ спільно з німецькою профспілкою ver.di під егідою ІТФ. Сучасні автоматизовані технології обробки вантажів у морських портах і вимоги до підготовки портових працівників обговорили вже в жовтні 2021 року на докерському семінарі, організованому ПРМТУ і ver.di.

In 2017, the MTWTU, jointly with the German trade union ver.di and under the auspices of the ITF, organised the International Seafarers' and Dockers' Solidarity

Forum in Odesa for the first time. In October 2021, modern automated cargo handling technologies in seaports and the requirements for the training of port workers were discussed at a dockers' seminar organised by the MTWTU and ver.di.

14

ПРМТУ І ШЛЯХ УКРАЇНИ ДО РАТИФІКАЦІЇ КОНВЕНЦІЇ MLC, 2006 THE MTWTU AND UKRAINE'S PATH TO RATIFICATION OF THE MLC, 2006

ПРМТУ є чи не єдиним активним лобістом найскорішої ратифікації цієї конвенції Україною. ПРМТУ неодноразово виступала організатором конференцій, зустрічей, круглих столів та семінарів з найбільшими кріюнговими компаніями України, міжнародними судновласниками, представниками МОП з метою роз'яснення уповноваженим органам влади в Україні важливості, необхідності та терміновості ратифікації MLC, 2006 Україною.

The MTWTU is perhaps the only lobbyist for Ukraine's early ratification of this Convention. The MTWTU has repeatedly organised conferences, meetings, roundtables, and seminars with the largest Ukrainian crewing companies, international shipowners, and ILO representatives to explain to the authorised authorities in Ukraine the importance, need and urgency of ratifying MLC, 2006 by Ukraine.

15

MEMBERSHIP BOOSTING CAMPAIGN — ПЕРША КАМПАНІЯ З МОТИВАЦІЇ ПРОФСПІЛКОВОГО ЧЛЕНСТВА MEMBERSHIP BOOSTING CAMPAIGN

У 2016 році ІТФ ініціювала проведення інформаційної кампанії, у рамках якої інспектори Федерації по всьому світу відвідували судна з українськими моряками на борту, мотивуючи моряків приєднатися до єдиної морської профспілки, членської організації ІТФ в Україні — ПРМТУ. Було проведено 142 інспекції, інспектори поспілкувалися з більш ніж 1000 моряками і зареєстрували 154 нових члени Профспілки.

In 2016, the ITF initiated an information campaign in which ITF inspectors around the world visited ships with Ukrainian seafarers, motivating them to join the only maritime ITF affiliate in Ukraine — the MTWTU. During the Membership Boosting Campaign, 142

inspections were carried out, and the inspectors communicated with more than 1,000 seafarers and registered 154 new Trade Union members.

16

МОРСЬКИЙ ЮНІОН ЦЕНТР — НОВІ МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ МОРЯКІВ MARITIME UNION CENTRE — NEW OPPORTUNITIES FOR UKRAINIAN SEAFARERS

Завдяки співпраці ПРМТУ та Профспілки моряків Японії (JSU) у 2018 році було відкрито Maritime Professions Competence Enhancement Union Centre (Морський юніон центр). Однією з його переваг є тренажер віртуальної реальності компанії Optimum Maritime Solutions, на якому кожен член Профспілки може безкоштовно пройти тренінг. Інший навчальний клас відведено під спільний освітній проєкт ПРМТУ та JSU для українських моряків, у рамках якого члени Профспілки отримали можливість підвищувати свій рівень володіння англійською мовою абсолютно безкоштовно.

Thanks to the cooperation between the MTWTU and the All Japan Seamen's Union (JSU), the Maritime Professions Competence Enhancement Union Centre was opened in 2018. One of its benefits is a virtual reality simulator by Optimum Maritime Solutions, where every

Union member can take free training. Another classroom is dedicated to the joint educational project of the MTWTU and JSU for Ukrainian seafarers, which gives the Union members the opportunity to improve their English skills free of charge.

17

UNION WEEK: ПЛАТФОРМА ДЛЯ СПІЛКУВАННЯ ТА НАВЧАННЯ МОРЯКІВ UNION WEEK: PLATFORM FOR SEAFARERS' COMMUNICATION AND TRAINING

Чотири роки поспіль ПРМТУ за підтримки ІТФ організувала для моряків і курсантів морських навчальних закладів країни майданчик для спілкування і підвищення рівня інформованості про профспілковий рух, про права моряків, про нововведення і зміни в морській сфері — UNION WEEK. Учасниками стали близько 700 моряків і кур-

сантів з Одеси, Ізмаїла, Києва, Херсона, Миколаєва та Маріуполя. Спікерами виступили представники ІТФ, інспекторату ІТФ, ПРМТУ, галузеві фахівці.

For four years in a row, the MTWTU, with the support of the ITF, has organised UNION WEEK, a platform for seafarers and cadets of maritime educational institutions of the country aimed at communicating and raising awareness of the trade union movement, seafarers' rights, innovations and changes in the maritime sector. About 700 seafarers and cadets from Odesa, Izmail, Kyiv, Kherson, Mykolaiv and Mariupol participated in the event. Speakers included representatives of the ITF, the ITF Inspectorate, the MTWTU, and industry experts.

18

СЕМІНАР ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ КРУЇЗНОЇ ІНДУСТРІЇ SEMINAR FOR CRUISE INDUSTRY WORKERS

У 2018 році ПРМТУ було довірено організацію першого у Східній Європі семінару для працівників круїзних суден. Семінар, що пройшов в Одесі, був організований під егідою ІТФ її членськими організаціями з Норвегії, Німеччини, Італії та України. Як перший, так і другий Круїзний семінар, проведений у 2019 році, зібрали працівників індустрії з Румунії, Болгарії, Угорщини та України.

In 2018, the MTWTU was entrusted to organize the first seminar for cruise industry workers in Eastern Europe. The seminar, held in Odesa, was organized under the auspices of the ITF by its affiliates from Norway, Germany, Italy and Ukraine. Both the first and second (held in 2019) Cruise Seminars brought together industry workers from Romania, Bulgaria, Hungary and Ukraine.

19

ПРОФСПІЛКИ РАЗОМ ЗА СВОЇ ПРАВА TRADE UNIONS FIGHT TOGETHER FOR THEIR RIGHTS

7 жовтня 2021 року, у Всесвітній день дій за гідну працю, у Києві відбулася широко-масштабна попереджувальна всеукраїнська акція протесту профспілок проти просування владою антисоціальних, антитрудових і антипрофспілкових законопроектів. Участь у ній взяли близько 20 тисяч осіб. Профспілку робітників морського транспорту України представляли понад 130 членів ПРМТУ — робітників підприємств, установ і організацій морського транспорту. У результаті — призупинено розгляд Верховною Радою України законопроектів з питань трудових відносин: документи мають розроблятися за участі всіх трьох сторін соціального діалогу.

On 7 October 2021, on the World Day for Decent Work, a large-scale all-Ukrainian union warning protest against the government's promotion of anti-social, anti-labour and anti-union bills took place in Kyiv. About 20 thousand people took part in the protest. The Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine was represented by more than 130 MTWTU members — workers of maritime transport enterprises, institutions

and organizations. As a result, the Verkhovna Rada of Ukraine has suspended consideration of draft laws on labour relations: documents should be developed with the participation of all three parties in social dialogue.

20

ПІДТРИМКА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ COVID-19 SUPPORT DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Починаючи з першого дня пандемії Профспілка отримала й опрацювала 2 817 звернень від моряків та їхніх родичів незалежно від наявності членства в Профспілці. За період пандемії COVID-19 приблизно 7000 моряків, які працюють на суднах, покритих колективними договорами ПРМТУ, де це було можливо, були замінені або репатрійовані без заміни.

Профспілка робітників морського транспорту України спільно з БФ «МОРТРАНС», завдяки підтримці ІТФ та ІТФ Seafarers' Trust, провели масштабну акцію для українських моряків та докерів «STOP COVID-19».

У рамках акції 1 800 наборів із засобами індивідуального захисту отримали докери семи морських торговельних портів країни, українські моряки з Одеси, Києва, Миколаєва, Маріуполя, Херсона та Ізмаїла.

Since the first day of the pandemic, the Union has received and processed 2,817 applications from seafarers and their families, regardless of their membership. During the COVID-19 pandemic, about 7,000 seafarers working on ships covered by the MTWTU collective bargaining agreements, where possible, were replaced or repatriated without replacement.

The MTWTU together with the Welfare Fund "MORTRANS", thanks to the support of the ITF

and the ITF Seafarers' Trust held a large-scale "STOP COVID-19" Campaign for Ukrainian seafarers and dockers. Within the framework of the campaign, 1,800 sets of personal protective equipment were provided to dockers at seven of the country's commercial seaports and to Ukrainian seafarers from Odesa, Kyiv, Mykolaiv, Mariupol, Kherson and Izmail.

21

ВІДКРИТТЯ СУЧАСНОЇ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ КЛІНІКИ В ОДЕСІ ДЛЯ МОРЯКІВ OPENING OF MODERN DENTAL CLINIC IN ODESA FOR SEAFARERS

У рамках багаторічної співпраці між українською і німецькою профспілкою у 2021 році стартував новий соціальний проєкт — UNION DENT. Усі моряки, які працюють на суднах під договорами ver.di, отримали доступ до якісних стоматологічних послуг абсолютно безкоштовно. Понад 60 моряків отримали повний комплекс безкоштовних стоматологічних послуг у співпраці з ver.di.

ПРМТУ продовжує реалізовувати цю важливу соціальну ініціативу та розширила можливості проєкту у співпраці з ІТФ Seafarers' Trust. Понад 70 моряків та членів їхніх сімей пройшли безкоштовне лікування у стоматології. Унікальною пропозицією скористались уже 23 моряка.

A new social project — UNION DENT — was launched in 2021 within the framework of the long-term cooperation between the Ukrainian and German trade unions. All seafarers working on ships covered by ver.di collective bargaining agreements have access to quality dental services free of charge. More than 60 seafarers have received a full range of free dental services in cooperation with ver.di.

The MTWTU continues to implement this important social initiative and has expanded the project's capabilities in cooperation with the ITF Seafarers' Trust.

More than 70 seafarers and their families received cost-free dental treatment.

22

АКТИВНА МОЛОДЬ — МАЙБУТНЄ ПРОФСПІЛКИ ACTIVE YOUTH IS THE FUTURE OF THE UNION

Уже понад 20 років Профспілка реалізовує молодіжну політику, спрямовану на захист прав та інтересів, а також розвиток і професійне зростання молодих спеціалістів, які працюють і навчаються. Активна діяльність з курсантами та студентами морських навчальних закладів, працівниками портів, моряками, обмін досвідом з міжнародними організаціями, взаємодія та налагодження партнерства є одними з основних напрямів діяльності Молодіжної ради ПРМТУ.

Наші пріоритети зосереджені на активній освіті молоді, набутті нових навичок і компетенцій через співпрацю з морськими лідерами, обмін досвідом, підвищення обізнаності про трудові права та побудову ефективних партнерських відносин. Попри виклики воєнного часу, ми продовжуємо будувати стійке ком'юніті.

For more than 20 years, the Trade Union has been implementing a youth policy aimed at protecting the rights and interests, as well as the development and professional growth of young professionals working and studying. Active work with cadets and students of maritime educational institutions, port workers,

seafarers, exchange of experience with international organisations, interaction and partnerships are among the main activities of the MTWTU Youth Council.

Our priorities are focused on active youth education, acquiring new skills and competences through cooperation with maritime leaders, sharing experiences, raising awareness of labour rights and building effective partnerships.

Despite the challenges of wartime, we continue to build a sustainable community.

2 2

2 3

23

ІНВЕСТИЦІЇ В МОРСЬКУ ОСВІТУ INVESTMENT PROJECTS FOR MARITIME EDUCATION

У рамках спільного інвестиційного проєкту Міжнародної ради морських роботодавців (ІМЕС) і ПРМТУ Херсонська державна морська академія отримала грант у розмірі \$2,2 млн. Було створено нові лабораторії, оновлено пожежний полігон, модернізовано водну станцію. На жаль, під час окупації Херсона росією все обладнання було або знищено, або вкрадено. Також грант на суму \$0,6 млн було виділено Національному університету «Одеська морська академія» на придбання та встановлення повномасштабного тренажера-симулятора машинного відділення фірми Kongsberg.

Within the framework of a Joint Investment Project of the International Maritime Employers' Council (IMEC) and the MTWTU, Kherson State Maritime Academy received a grant of \$2.2 million. They created new laboratories, updated the fire training ground, and modernised the water station. Unfortunately, during the occupation of Kherson by Russia, all the equipment was

either destroyed or stolen. Also, a grant of \$0.6 million was allocated to the National University "Odesa Maritime Academy" to purchase and install a full-scale Kongsberg Engine Room Simulator.

24

ШЛЯХ ДО БЕЗПЕКИ THE WAY TO SAFETY

У 2022 році, на початку війни в Україні, ПРМТУ разом з ITF Seafarers' Trust та Vgroup організували безкоштовні евакуаційні рейси до Румунії для родин українських моряків. Люди, об'єднані спільним горем, незламним духом та щирою мрією про Перемогу, вийшли з різних міст: з Маріуполя, Херсона, Одеси та Миколаєва. З Одеси виїхав 21 евакуаційний автобус, який вивіз 545 людей у безпечне місце.

У відповідь на жорстокі плани ворога змінити світ людей та забрати все, Профспілка і БФ «МОРТРАНС» відправили 3 автобуси з родинами моряків до кордонів Молдови.

In 2022, at the beginning of the war in Ukraine, the MTWTU, together with the ITF Seafarers' Trust and V.Group, organised free evacuation trips to Romania for the families of Ukrainian seafarers. People, united by common grief, indomitable spirit and a sincere dream of Victory, left different cities: Mariupol, Kherson, Odesa and Mykolaiv. From Odesa, 21 evacuation buses took 545 people to safety.

In response to the enemy's cruel plans to change the world of people and take away everything, the Trade Union and the Welfare Fund "MORTRANS" sent three buses with families of seafarers to the borders of Moldova.

25

ITF-ETF SOLIDARITY FUND: СТОРЕНИЙ ДОПОМАГАТИ ITF-ETF SOLIDARITY FUND ESTABLISHED TO HELP

З метою надання допомоги українським працівникам критично важливої транспортної інфраструктури: морякам, портовикам і залізничникам у 2022 році було створено ITF-ETF Solidarity Fund, який є результатом об'єднаних зусиль Міжнародної федерації транспортників (ITF) та Європейської федерації транспортників (ETF).

ITF-ETF Solidarity Fund для підтримки українських членських організацій надсилав продуктові набори, набори з засобами гігієни, набори з канцелярією, допомагав під час блекаутів.

За цей час члени ПРМТУ отримали: 7 600 продуктових наборів, 6 100 наборів для моряків та працівників берегових організацій ПРМТУ з засобами гігієни, 4 500 наборів з канцелярією для дітей моряків, генератори, пропанові плитки, сонячні батареї, ліхтарики, обігрівачі, портативні зарядні пристрої.

The ITF-ETF Solidarity Fund was created in 2022 to assist Ukrainian workers in critical transport infrastructure: seafarers, port workers, and railway workers. It is the result of the joint efforts of the International Transport Workers' Federation and the European Transport Workers' Federation.

To support Ukrainian member organisations, the ITF-ETF Solidarity Fund sent food sets, hygiene

products and stationery sets and helped people during blackouts.

During this time, the MTWTU members received: 7,600 food sets, 6,100 hygiene sets for seafarers and employees of MTWTU shore-based organisations, 4,500 stationery sets for seafarers' children, generators, propane stoves, solar panels, flashlights, heaters, portable chargers.

26

ПІДТРИМКА УКРАЇНЦІВ У НІМЕЧЧИНІ SUPPORTING UKRAINIANS IN GERMANY

ПРМТУ разом з німецькою профспілкою ver.di, яка засуджує зазіхання росії на Україну, допомагали сім'ям українських моряків та докерів, що знаходяться у Німеччині через війну в Україні. Так, 600 людей отримали 170 наборів для дому, 200 гігієнічних наборів, 230 наборів для дітей.

The MTWTU together with the German trade union ver.di, which condemns Russia's encroachment on Ukraine, helped the families of Ukrainian seafarers and dockers who are in Germany because of the war in Ukraine. Thus, 600 people received 170 household sets, 200 hygiene sets and 230 sets for children.

27

УКРАЇНА НА ГЛОБАЛЬНІЙ МОРСЬКІЙ АРЕНІ UKRAINE IN THE GLOBAL MARITIME STAGE

ПРМТУ за підтримки ІТФ та Державної служби морського і внутрішнього водного транспорту та судноплавства України провела Український морський форум у Лондоні.

Захід об'єднав близько ста учасників із глобальної морської індустрії: представників ІТФ, ІМО, ІЛО, провідних судновласників, профспілок, благодійних організацій та навчальних закладів.

Форум став платформою для обговорення майбутнього української морської індустрії та зміцнення міжнародної співпраці. Профспілка представила Україну як ключового постачальника висококваліфікованих морських спеціалістів та перспективного центру для інвестицій у морську економіку, освіту та цифрові технології.

The MTWTU, with the support of the ITF and the State Service for Maritime, Inland Waterway Transport and Shipping of Ukraine, held the Ukrainian Maritime Forum in London. The event brought together about a hundred participants from the global maritime industry: representatives of ITF, IMO, ILO, leading shipowners, trade unions, charities and educational institutions.

The Forum became a platform for discussing the future of the Ukrainian maritime industry and strengthening international cooperation. The MTWTU presented its vision of Ukraine as a key supplier of highly qualified maritime professionals and a perspective centre for investment in the maritime economy, education and digital technologies.

28

ГОЛОС УКРАЇНИ НА КОНГРЕСІ ІТФ UKRAINE'S VOICE AT THE ITF CONGRESS

У жовтні 2024 року Профспілка робітників морського транспорту України взяла участь у 46-му Конгресі ІТФ у Марракеші, який зібрав понад дві тисячі працівників транспорту з усього світу.

Голова ПРМТУ Олег Григорюк виступив перед учасниками Конгресу, представивши резолюцію із закликом до підтримки українських транспортників. Цю ініціативу було одностайно підтримано.

Також Конгрес обрав Олега Григорюка членом Виконавчого комітету ІТФ. Завдяки цьому ПРМТУ тепер має представництво у всіх виборних органах і секціях Федерації, які захищають

інтереси працівників морського транспорту: морської та докерської.

In October 2024, the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine took part in the 46th ITF Congress in Marrakech, which brought together more than two thousand transport workers from around the world.

The MTWTU Chairman Oleg Grygoriuk presented a motion appealing for support for Ukrainian transport workers. This initiative was unanimously supported.

The Congress also elected Oleg Grygoriuk as a member of the ITF Executive Committee. As a result, the MTWTU now has representation in all elected bodies and sections of the Federation that protect the interests of maritime transport workers: seafarers and dockers.

29

СПІВПРАЦЯ З ЗФ: ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПІД ЧАС ВІЙНИ COOPERATION WITH ZF: PROFESSIONAL DEVELOPMENT IN WARTIME

Продовження освітніх програм і активна співпраця щодо підвищення професійного рівня майбутніх і нинішніх моряків та працівників берегової інфраструктури є ключовими аспектами стратегії розвитку ПРМТУ. Навіть у часи війни, коли країна переживає важкі випробування, ПРМТУ за підтримки данської профспілки ЗФ продовжує реалізовувати освітні проекти, демонструючи своє прагнення до розвитку та підтримки своїх членів. За час співпраці проведено близько 30 тренінгів, учасниками яких стали понад 800 членів ПРМТУ.

Continued educational programmes and active cooperation to improve the professional level of future and current seafarers and shore infrastructure workers are key aspects of the MTWTU's development strategy. Even in times of war, when the country is going through difficult challenges, the MTWTU, with the support of the Danish trade union ZF, continues to implement educational projects, demonstrating its

commitment to the development and support of its members. Over the period of cooperation, about 30 trainings have been held, with more than 800 MTWTU members participating.

30

ПІДТРИМКА МАЙБУТНІХ МОРЯКІВ: ОСВІТНІ ІНІЦІАТИВИ ПРМТУ SUPPORTING FUTURE SEAFARERS: MTWTU EDUCATIONAL INITIATIVES

ПРМТУ продовжує активно підтримувати майбутніх моряків, реалізуючи спільні проекти з міжнародними партнерами. Завдяки зусиллям ПРМТУ, та міжнародних судновласників, десятки курсантів морських навчальних закладів отримали можливість розвинути свої професійні навички.

За сприяння ПРМТУ та за підтримки ITF Seafarers' Trust 50 курсантів Херсонської державної морської академії пройшли навчання в Литовській морській академії, отримавши безцінний досвід міжнародної морської освіти. Ще 10 курсантів ХДМА навчаються на другому курсі.

У 2024 році 10 першокурсників ХДМА завдяки співпраці ПРМТУ з норвезьким судновласником Wilson також розпочали своє навчання в Литовській морській академії.

The MTWTU continues to actively support future seafarers by implementing joint projects with international partners. Thanks to the efforts of the MTWTU and international shipowners, dozens of cadets of maritime educational institutions have been able to develop their professional skills.

With the assistance of the MTWTU and support from the ITF Seafarers' Trust, 50 cadets of the Kherson State Maritime Academy studied at the Lithuanian Maritime Academy, gaining invaluable experience in international maritime education. Another 10 cadets of KSMA are in their second year of study.

In 2024, 10 first-year students of KSMA also started their studies at the Lithuanian Maritime Academy thanks to the cooperation of the MTWTU with the Norwegian shipowner Wilson.

У найскладніші моменти нашої новітньої історії ПРМТУ стала незламною опорою для десятків тисяч своїх спілчан. Сьогодні нас 80 тисяч! Війна принесла чимало випробувань, але разом ми зуміли підтримати наших людей — моряків, портовиків, інших працівників морського транспорту, їхні родини. ПРМТУ активно займається організацією соціальних проектів, забезпеченням допомоги тим, хто найбільше цього потребує: від гуманітарної підтримки до юридичного супроводу та психологічної допомоги.

Сьогодні наша рішучість і незламна віра у майбутнє мотивують нас щодня працювати заради відновлення країни та захисту прав наших членів.

В єдності сила — і ця сила неодмінно приведе нас до спільної Перемоги!

31

СОЦІАЛЬНІ ПРОЄКТИ SOCIAL PROJECTS

Однією з важливих цілей ПРМТУ є підтримка сімей своїх спілчан у цей надзвичайно складний час, коли кожна родина стикається з безпрецедентними викликами. Профспілка не лише зберігає свою активність, але й посилює зусилля для надання всебічної підтримки тим, хто її потребує. Ми продовжуємо підтримувати членів ПРМТУ у професійні свята, даруємо дітям та дружинам посмішки, щоб хоч трохи відволікти від жахів війни.

One of the important goals of the MTWTU is to support the families of its members in this extremely difficult time, when every family faces unprecedented challenges. The Union not only remains active, but also intensifies its efforts to provide comprehensive support to those in need. We continue to support MTWTU members on their professional holidays, bringing smiles to their children and wives to distract them from the horrors of war.

32

НОВІ ПРОФСПІЛКОВІ КВИТКИ ДЛЯ МОРЯКІВ NEW MEMBERSHIP CARDS FOR SEAFARERS

З 2024 року моряки-члени Профспілки отримують профспілкові квитки нового зразка. Тепер це зручні пластикові картки, які відповідають сучасним вимогам та підкреслюють розвиток ПРМТУ в ногу з часом.

Starting from 2024, the MTWTU member seafarers receive new Membership Cards. Now these are convenient plastic cards that meet modern requirements and emphasise the MTWTU's development in line with the times.

33

ІСТОРІЯ НА СТОРІНКАХ ДРУКОВАНИХ ВИДАНЬ HISTORY ON THE PAGES OF PRINTED PUBLICATIONS

ПРМТУ пишається тим, що продовжує зберігати історію профспілкового руху на сторінках української транспортної газети «Моряк», яка випускається з 1912 року. Разом з тим, з 2010 року ЧППОМ заснувала і почала видавати інформаційно-розважальний журнал для моряків та їхніх рідних — «Морський». Наразі світ побачив 151 випуск.

The MTWTU is proud to continue to preserve the history of the trade union movement on the pages of the Ukrainian transport newspaper "The Seafarer", which has been published since 1912. At the same time, since 2010, the LBSTUS established the informational and entertainment "Maritime" Magazine for seafarers and their families. Currently, 151 issues of the magazine have been released.

In the most challenging moments of our recent history, the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine became an undefeatable support for tens of thousands of its members. Today we unite 80 thousand people! The war brought many trials, but together, we were able to support our people — seafarers, port workers, other maritime transport workers, and their families. The MTWTU is actively involved in organising social projects and providing assistance to those who need it most, from humanitarian to legal support and psychological help.

Thanks to solidarity and the constant support of international partners, we were able to do more than we could ourselves. Their help allowed us to expand our capabilities and provide support even in the most remote corners. We are eternally grateful for every gesture of support, which proves that unity in the struggle for freedom and justice has no borders.

Today, our determination and unwavering faith in the future motivate us to work every day to restore the country and protect the rights of our members.

There is strength in unity, which will undoubtedly lead us to a joint Victory.

МОРСЬКИЙ 15 РОКІВ ПОДОРОЖЕЙ СВІТОМ РАЗОМ ІЗ МОРЯКАМИ

"MARITIME" MAGAZINE: 15 YEARS OF EXPLORING THE WORLD WITH SEAFARERS

Уже 15 років журнал «Морський» залишається живим літописом української морської галузі, що об'єднує спільноту не лише України, а й усього світу. Ми стали маяком для тих, хто серед безмежжя недостовірної інформації шукає розуміння, підтримки, нових ініціатив та впевненості. Наші журнали мандрували мандрують світом: були на суднах, на міжнародних заходах, у навчальних закладах, у кроїнгових компаніях, щоб кожен мав змогу поринути у нашу історію.

За ці роки світ став швидшим, виклики — масштабнішими, а ми — ближчими до вас, до наших читачів. У періоди економічних криз, пандемії, війни та змін, які випробовували нас на міцність, ми продовжували писати про тих, хто не здається, виконуючи свою роботу; хто щодня бореться за майбутнє країни; хто протягує руку допомоги, бачить Україну поруч на міжнародній арені. Кожне інтерв'ю про діяльність працівників морського транспорту; усі фото, надіслані від членів Профспілки з рейсів; кожна стаття про наші акції підтримки нагадували наскільки безкрай горизонт можливостей, солідарності та незламності. Усе це стало частиною спадщини «Морського».

Ці 15 років — це роки віри у те, що слово має силу. Силу змінювати життя, зміцнювати галузь, впливати на світ. Попереду — нові горизонти, які ми готові підкорювати; нові історії, які ми розповімо вам; нові покоління, що знайдуть у наших сторінках натхнення і підтримку. І навіть якщо світ зміниться до невпізнанності, одне все ж залишиться незмінним: любов до морської галузі та віра в тих, хто присвятив їй своє життя.

For 15 years, the "Maritime" Magazine has been a living chronicle of the Ukrainian maritime industry, uniting the community in Ukraine and worldwide. We have become for those searching for understanding, support, new initiatives and confidence amidst the vastness of unreliable information. Our magazines are travelling travelled the world: they have been on ships, at international events, in educational institutions, and crewing companies, so everyone can plunge into our history.

Over the years the world has become faster, the challenges have become bigger, and we have become closer to you, our readers. During times of economic crises, pandemics, war and changes that tested our strength, we continued to write about those who don't give up doing their job; who fight for the future of the country every day; who lend a helping hand and see Ukraine by their side on the international stage. Every interview about the activities of maritime transport workers, every photo sent by the Union members from voyages, every article about our support actions reminded us how endless the horizon of opportunities, solidarity and indomitability is. All of this has become part of the legacy of the "Maritime" Magazine.

These 15 years are the years of believing that words have power — the power to change lives, strengthen the industry, and influence the world. Ahead are new horizons that we are ready to conquer, new stories that we will tell you, and new generations that will find inspiration and support in our pages. And even if the world changes beyond recognition, one thing will remain unchanged: our love for the maritime industry and our faith in those who have dedicated their lives to it.

15 РОКІВ
YEARS

102 ІНТЕРВ'Ю
INTERVIEWS

151 ВИПУСК
ISSUES OF
МОРСЬКОГО
MARITIME MAGAZINE

4150
СТОРІНОК
PAGES

МОТИВАЦІЯ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МОЛОДІ:

ОЛЕГ ГРИГОРЮК ПРОДОВЖУЄ РОБОТУ АМБАСАДОРОМ ДОБРОЇ ВОЛІ ІМО

Олег Григорюк продовжує реалізовувати низку ініціатив, спрямованих на підтримку та популяризацію морських професій серед молоді та підвищення престижу морської галузі України. Основна увага його діяльності зосереджена на розвитку майбутніх фахівців, формуванні нових лідерів та розширенні освітніх можливостей для студентів і курсантів.

ПІДСУМКИ РОБОТИ АМБАСАДОРА ЗА 2024-ИЙ РІК:

Проведено понад **20 ЗУСТРІЧЕЙ** із курсантами морських навчальних закладів:

Участь у заходах взяли понад **800 ПЕРШОКУРСНИКІВ**, які прослухали інтерактивні лекції:

Організовано **5 ТРЕНУВАЛЬНИХ СЕСІЙ** у форматі віртуальної реальності для майбутніх моряків:

Проведено **6 ЗАХОДІВ** із розвитку лідерських і комунікативних навичок:

Здійснено низку **МОТИВАЦІЙНИХ ЗУСТРІЧЕЙ** зі старшокласниками та абітурієнтами, які цікавляться морською освітою:

Проведено тематичні **ЛЕКЦІЇ, ВОРКШОПИ ТА МАЙСТЕР-КЛАСИ**.

«Моя мета — сприяти формуванню освіченого та мотивованого покоління, яке обиратиме морські професії як перспективний шлях розвитку. Саме освітні ініціативи та інформування молоді про сучасні можливості дозволяють не лише популяризувати роботу на морі, а й закласти основу для підвищення конкурентоспроможності нашої країни у морській сфері», — **зазначив Олег Григорюк**.

Завдяки цим ініціативам молодь отримує доступ до сучасних знань та технологій, що допомагає формувати кадри для міжнародної морської спільноти та підвищувати рівень підготовки майбутніх фахівців.

MOTIVATION & OPPORTUNITIES FOR YOUTH: OLEG GRYGORIUK CONTINUES HIS WORK AS IMO GOODWILL AMBASSADOR

Oleg Grygoriuk continues to play a pivotal role in promoting maritime professions and strengthening Ukraine's maritime industry. His dedication to fostering a new generation of professionals and leaders remains at the heart of his mission, as he works tirelessly to expand opportunities for young specialists and elevate the prestige of maritime careers.

KEY INITIATIVES LED BY OLEG GRYGORIUK OVER THE 2024 YEAR:

Over **20 MEETINGS** held with maritime cadets:

More than **800 FIRST-YEAR CADETS** engaged in interactive lectures:

5 VIRTUAL REALITY TRAINING sessions conducted for aspiring seafarers:

6 LEADERSHIP EVENTS organized to develop essential soft skills:

MOTIVATIONAL MEETINGS hosted with prospective maritime students:

Numerous **WORKSHOPS AND LECTURES AIMED AT INSPIRING YOUTH** delivered.

“My goal is to contribute to the formation of an educated and motivated generation that will choose maritime professions as a promising career path. Educational initiatives and informing young people about modern opportunities not only help to popularize work at sea but also lay the foundation for enhancing our country's competitiveness in the maritime sector,” **noted Oleg Grygoriuk**.

Thanks to these initiatives, young people gain access to modern knowledge and technologies, which helps to shape personnel for the international maritime community and improve the level of training for future specialists.

ЗАЛИШЕННЯ МОРЯКІВ: ЯК ВЧАСНО РОЗПІЗНАТИ ПРОБЛЕМУ ТА ОТРИМАТИ ДОПОМОГУ

За даними Міжнародної організації праці (МОП), проблема залишення моряків та екіпажів суден набирає все більш тривожних масштабів. Із моменту створення спільної бази даних ІМО/МОП у 2004 році зареєстровано 1 145 випадків покинутих суден, що торкнулися 16 569 моряків.

Огляд інцидентів за роки показує, що кількість таких випадків значно зросла після 2017 року. Зазначається, що у 2017 році було зафіксовано 55 випадків, з яких лише 14 були вирішені того ж року. У наступні роки ситуація залишалася напруженою: у 2018 році зареєстровано 44 випадки, з яких половина були

вирішені, а у 2019 році — 40, із яких вдалося вирішити лише 20.

Особливо тривожною ситуація була минулого року: з 1 січня по 20 грудня було зафіксовано рекордні 310 випадків залишення. З них у 144 випадках судновласник не забезпечив належного фінансового страхування, що є обов'язковим відповідно до міжнародного законодавства; а 13 випадків стосувалися залишення рибалок. Поправки до Конвенції МLC 2006 року, що набули чинності у 2017 році, мали на меті покращити ситуацію. Однак, із того часу у базі даних ІМО/МОП зареєстровано 874 нових випадки залишення рибалок, що свідчить про складність цієї проблеми навіть за наявності вдосконалених механізмів захисту.

З метою запобігання подібним випадкам та надання своєчасної допомоги постраждалим морякам, Профспілка робітників морського транспорту України підготувала роз'яснення щодо того, як розпізнати проблему залишення екіпажів та які дії слід вжити для захисту своїх прав.

Залишення екіпажів — це ситуація, коли судновласник або оператор судна припиняє виконувати свої зобов'язання перед моряками та односторонньо розриває будь-які зв'язки зі своїми працівниками.

Це може включати несплату заробітної плати протягом щонайменше двох місяців, незабезпечення базовими ресурсами, такими як їжа, вода, паливо, ненадання медичної допомоги, а також ігнорування необхідності організації репатріації та покриття таких витрат. Подібні дії не лише порушують базові права моряків, але й ставлять їх у надзвичайно вразливе становище.

Як зрозуміти, що екіпаж залишено?

Розпізнати залишення не завжди легко, особливо якщо судновласник свідомо приховує свої наміри, а самі моряки схильні довіряти словам свого роботодавця.

Однак, залишення часто характеризується ознаками, такими як невивплата заробітної плати протягом двох і більше місяців, незабезпечення основними ресурсами для життя на борту та ігнорування запитів екіпажу щодо репатріації, виплати заробітної плати або інших базових потреб.

Що робити, якщо вас залишили?

Перш за все, не залишайтеся сам на сам із проблемою. Пам'ятайте, куди можна звернутись за допомогою:

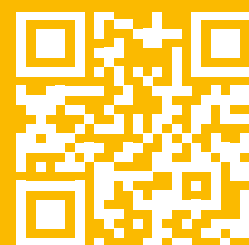
- **ITF:** Ця організація має глобальну мережу інспекторів, які допомагають морякам у складних ситуаціях, включаючи залишення. Звернутися до ITF можна через електронну пошту abandonment@itf.org.uk або знайти найближчого інспектора ITF на їхньому офіційному сайті.
- **ПРМТУ:** надає підтримку українським морякам та організовує консультації.
- **Наталія Єфріменко, Інспектор ITF в Україні:** оперативно реагує на запити моряків та допомагає ефективно вирішувати ситуації, у тому числі, із залишенням.

Чому важливо діяти швидко?

По-перше, залишення судновласником своїх екіпажів створює серйозні ризики для життя та здоров'я самих моряків. Відсутність ресурсів може призвести до фізичного виснаження, а невизначеність та стрес погіршують психічний стан. Крім того, у разі звернення до страхового клубу, виплати заборгованих заробітних плат обмежуються максимум чотирма місяцями. Тому не варто чекати накопичення значної заборгованості — інформуйте свою профспілку або інспектора ITF якнайшвидше.

ПРМТУ завжди на вашому боці

Якщо ви опинилися в ситуації залишення або маєте підозру, що це може статися, не відкладайте та повідомляйте про це. ITF, її афілійовані профспілки та Інспектора працюють кожного дня, щоб захистити ваші права. Ваше право на гідну працю та безпеку — це наш пріоритет.

Якщо вам потрібна консультація ITF Інспектора або ПРМТУ, пишіть нам у чат-бот.

ЗИМОВА ШКОЛА ETF НАДИХАЄ НОВЕ ПОКОЛІННЯ ПРОФСПІЛКОВЦІВ

Зимова школа ETF стала джерелом натхнення для молодих профспілковців з усієї Європи, серед яких була і молодь Профспілки робітників морського транспорту України. Захід зібрав понад 25 учасників із різних країн, які протягом кількох днів разом працювали над ідеями, що можуть змінити транспортний сектор, зробивши його більш сучасним, справедливим і інклюзивним.

Учасники Зимової школи ETF брали участь у воркшопах, тренінгах та інтерактивних дискусіях, спрямованих на пошук рішень для ключових викликів транспортної галузі.

The ETF Winter School became a source of inspiration for young trade unionists from across Europe, including representatives from the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine. The event brought together over 25 participants from various countries, who, for several days, collaborated on ideas to transform the transport sector, making it more modern, fair, and inclusive.

Participants engaged in workshops, training sessions, and interactive discussions aimed at addressing key challenges in the transport industry.

ЗОКРЕМА, УВАГУ БУЛО ПРИДІЛЕНО ТАКИМ ПИТАННЯМ: THE FOCUS TOPICS WERE:

- ✓ **Оновлення профспілок:** Як залучити більше молоді до профспілкового руху? Як перетворити профспілки на потужний інструмент змін у суспільстві та гарантії справедливих умов праці?
Revitalizing Trade Unions: How can we attract more young people to the union movement? How can unions become powerful agents of societal change and ensure fair working conditions?
- ✓ **Протидія ультраправим рухам:** Учасники обговорювали, чому важливо реагувати на дезінформацію та загрози демократії, а також ділилися досвідом боротьби з екстремістською пропагандою.
Combating Far-Right Movements: Participants explored the importance of countering disinformation and threats to democracy, sharing strategies for resisting extremist propaganda.
- ✓ **Питання різноманітності:** Як забезпечити, щоб кожен працівник, незалежно від його походження, статі, орієнтації чи поглядів, почувався комфортно і безпечно на своєму робочому місці?
Diversity and Inclusion: How do we create workplaces where every employee, regardless of their background, gender, orientation, or beliefs, feels safe and valued?

ETF WINTER SCHOOL INSPIRES A NEW GENERATION OF TRADE UNIONISTS

Особливу увагу привернула інтерактивна гра, яка моделювала ситуації протидії ультраправій пропаганді, що дозволило учасникам опрацювати навички реагування на дезінформацію у реальному часі. Молоді лідери ПРМТУ представили діяльність нашої Профспілки, розповівши про роботу під час війни, підтримку членів Профспілки та їхніх родин, ініціативи, спрямовані на розвиток молодіжного профспілкового руху навіть у складних умовах. Цей обмін досвідом став не лише інформативним, але й надихаючим для інших учасників, які високо оцінили активність та рішучість української молоді.

Зимова школа ETF довела, що молодь є ключовою рушійною силою у створенні сучасного транспортного сектору, де:

- права працівників завжди на першому місці;
- профспілки здатні адаптуватися до викликів часу;
- кожен працівник може відчувати підтримку та безпеку.

A highlight of the event was an interactive simulation game modelling scenarios to counter far-right propaganda. It allowed participants to practice real-time responses to disinformation.

The MTWTU youth leaders presented the Union's activities, sharing stories of its work during the war, support for members and their families, and initiatives aimed at fostering a youth-focused union movement even in challenging times. This exchange of experiences was both informative and inspiring, earning high praise from other participants who admired the determination and resilience of Ukrainian youth.

The ETF Winter School proved that youth are a driving force in shaping a modern transport sector where:

- Workers' rights are always prioritized.
- Unions adapt to contemporary challenges.
- Every worker feels supported and secure.

Разом, через навчання та спільну працю, ми будемо сильну профспілкову спільноту, де молоді голоси звучать гучно і впливають на прийняття важливих рішень. Зима може бути холодною, але запал ідей, що народжуються на таких заходах, зігрівляє і надихає на нові звершення.

Through education and collective effort, we are building a strong trade union community where young voices resonate loudly and influence critical decisions. While winter may be cold, the spark of ideas born at such events warms and inspires us to achieve great things.

ПОДОРОЖ У ЛЬОДОВИКОВИЙ ПЕРІОД

WILSON

JOURNEY TO THE ICE AGE

Зима — це час, коли навіть серед буденності та випробувань з'являється місце для дива. Особливо це важливо для дітей, які щодня відчувають на собі тягар війни. Завдяки зусиллям Профспілки робітників морського транспорту України та підтримці партнерів, у різних містах країни відбулися незабутні святкові заходи, сповнені теплом, радістю та вірою в краще. Підтримка, єдність і турбота здатні творити справжні дива навіть у найскладніші часи!

Новорічні свята — це час, коли вогники добра і надії запалюються в серцях навіть у найтемніші моменти. Для сотень дітей українських моряків-членів Профспілки робітників морського транспорту України це свято стало справжнім дивом. Завдяки співпраці ПРМТУ та норвезької судноплавної компанії Wilson, на кілька годин вони змогли забути про реальність війни та поринути у світ пригоди, радості й магії.

Для маленьких дослідників разом із батьками відкрився портал у минулі епохи — еру мамонтів, динозаврів та інших шаблезубих хижаків. Добрий Санта Клаус і його непосидючий помічник білка Скрет із популярного мультфільму зустрічали дітей на вході. Вони разом вирушали в подорож крізь час, наповнену веселими інтерактивами, яскравими декораціями й атмосферою свята.

Кожна дитина мала змогу поспілкуватися із зимовим чарівником, розповісти про свої мрії та навіть знайти нових друзів серед інших гостей. Для батьків це стало моментом, коли вони могли побачити, як сяють очі їхніх дітей, і хоч на мить відчутти спокій і радість родинного затишку.

Новий рік це свято у будь-якому віці. Резиденцію з радістю відвідали також курсанти морських навчальних закладів, які перебувають у ПРМТУ.

«Ганна, дружина електромеханіка: «Вітаю всю Профспілку та компанію Wilson з Новим роком! Дякую вам велике за таку чудову залу; за те, як гарно вона прикрашена. Хочу відзначити особливо Білку та Санта Клауса. Вони взагалі були незрівняні. Дякую, що подарували нам свято!»

Hanna, wife of the Electrical Engineer, "Happy New Year to the Trade Union and Wilson! Thank you very much for such a wonderful location with beautiful decorations. I would like to mention the squirrel Scrut and Santa Claus especially; they were absolutely amazing! Thank you for this holiday!"

«Віктор, старший помічник капітана: «Кожного року ми з нетерпінням чекаємо на запрошення від Профспілки. Цього року Wilson з ПРМТУ організували просто неймовірне свято. Наша сім'я під враженням від веселих конкурсів для дітей з Сантою та Білкою, від гарних великих фігур з мультфільму. Дякуємо вам велике за можливість побути поруч з рідними подалі від наших реалій».

Victor, Chief Officer, "Every year, we look forward to receiving an invitation from the Trade Union. This year, Wilson and the MTWTU organised an incredible holiday. Our family was impressed by the fun competitions for children with Santa and Squirrel, as well as the beautiful large cartoon figures. Thank you very much for the opportunity to stay away from our harsh realities for a while."

«Єлизавета, дочка другого помічника капітана: «Мені все дуже сподобалось. Я в захваті від яскравих декорацій, класних персонажів та чудових подарунків».

Elizabeth, the daughter of the 2nd Officer, "I really enjoyed everything. I was happy with the bright scenery, cool characters and wonderful gifts."

Winter is a time when, even in the midst of routine and challenges, there is a place for a miracle. This is especially important for children who feel the burden of war every day. Thanks to the efforts of the Marine Transport Workers' Trade Union of Ukraine and the support of our partners, unforgettable festive events filled with warmth, joy and faith in a better future were held in different cities of the country. Support, unity and care can create real miracles even in the most difficult times!

New Year's holidays are a time when the flames of kindness and hope are lit in hearts even in the darkest moments. For hundreds of Ukrainian MTWTU seafarers' children, this holiday was a real miracle. Thanks to the cooperation of the MTWTU and the Norwegian shipping company Wilson, they were able to forget about the reality of war for a few hours and plunge into the world of adventure, joy and magic.

A portal to past epochs – the era of mammoths, dinosaurs and other sabre-toothed predators – was opened for young explorers and their parents. Kind Santa Claus and his restless assistant squirrel Scrut from the popular cartoon greeted the children at the entrance. Together, they went on a journey through time filled with fun interactive games, bright decorations and a festive atmosphere.

Each child had the opportunity to talk to the winter wizard, tell about their dreams and even find new friends among other guests. For the parents, it was a moment when they could see their children's eyes shine and feel the peace and joy of family cosiness for a moment.

New Year is a holiday for all ages. The residence was also visited by cadets of maritime educational institutions who are members of the MTWTU.

«Марія, дружина матроса: «Велике дякую Профспілці та компанії Wilson, у якій працює наш тато, за чудовий настрій, за прекрасні декорації! Ми просто потрапили до казки! Щороку ви не перестаєте нас дивувати, просто чарівно! Так тримати!»

Maria, wife of the AB, "Many thanks to the Trade Union and the Wilson company, where our dad works, for the great mood and beautiful decorations! We literally were brought into a fairytale! Every year, you never cease to amaze us; it's magical! Keep it up!"

«Вікторія, дружина старшого механіка: «Мій чоловік моряк. Працює зараз у компанії Wilson та є членом Профспілки. Хочемо подякувати Wilson та Профспілці за те, що вони у такий важкий час створюють такі гарні інсталяції для малечі, щоб діти відпочивали, раділи та мали святковий настрій. І батьки відволікались. Красно вам дякую!»

Victoria, wife of the Chief Engineer, "My husband is a seafarer. He is currently working at Wilson and is a member of the MTWTU. We want to thank Wilson and the Trade Union for creating such beautiful installations for kids in such a difficult time. Children relaxed, enjoyed, and celebrated in a festive mood; parents also got a chance to get distracted. Thank you very much!"

«Іван, матрос: «Дякую Wilson та ПРМТУ за те, що наші діти поринули у казковий світ. Дуже цінно та приємно бачити, як діти стають щасливими у цій миті».

Ivan, AB, "Thank you, Wilson and the MTWTU, for letting our children plunge into a fabulous world. It is very valuable and pleasant to see how happy children become at this moment."

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ ЗАРАДИ ЕКОЛОГІЧНО СТІЙКОЇ ЕКОНОМІКИ INTERNATIONAL COOPERATION FOR A SUSTAINABLE ECONOMY

ПРМТУ долучилася до семінару «Профспілки і справедливий перехід: створення майбутнього для працівників», організованого за підтримки Міжнародної організації праці (МОП). Головна мета заходу полягала у розробці стратегій і політик профспілок, які сприятимуть адаптації морської галузі до нових умов, зберігаючи гідні умови праці і розвиваючи «зелені» робочі місця.

Профспілкові лідери з України, Грузії, Молдови, Казахстану та Вірменії обговорили проблематику морського сектору України та Чорноморського регіону; результати 29-тої Конференції сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (COP29), а також зосередили увагу на визначенні платформ соціального діалогу, де профспілки можуть просувати основи справедливого переходу.

The MTWTU joined the seminar "Unions and a Just Transition: Creating a Future for Workers", organised with the support of the International Labour Organisation (ILO). The main goal of the event was to develop trade union strategies and policies that will help the maritime industry adapt to new conditions, while maintaining decent working conditions and developing green workplaces.

Union leaders from Ukraine, Georgia, Moldova, Kazakhstan and Armenia discussed the maritime sector in Ukraine and the Black Sea region, the results of the 29th session of the Conference of the Parties (COP29) to the UN Framework Convention on Climate Change, and focused on defining social dialogue platforms where unions can promote the foundations for a just transition.

Про основні ініціативи задля створення екологічно стійкої економіки у рамках презентації профспілок морського сектору розповів Голова ПРМТУ Олег Григорюк: «Профспілка активно залучається до змін у транспортній галузі. ПРМТУ бере участь у розробці пропозицій до НТСУ, які включають завдання із забезпечення безпеки перевезень всіма видами транспорту в Україні, а також завдання із забезпечення декарбонізації транспорту. Для цього працівники транспорту, у першу чергу моряки, мають отримати нові знання та навички по роботі з альтернативними видами палива, таким як аміак, водень та інші. Також Профспілкою було створено проєкт, спрямований на вдосконалення системи морської освіти та підготовки в Україні до декарбонізації».

The MTWTU Chairman, Oleg Grygoriuk, talked about the main initiatives to create an environmentally sustainable economy as part of the presentation of maritime sector unions. "The Union is actively involved in changes in the transport industry. The MTWTU is involved in developing proposals for the National Transport Strategy of Ukraine, which include tasks to ensure the safety of transportation by all types of transport in Ukraine, as well as tasks to ensure the decarbonisation of transport. To this end, transport workers, primarily seafarers, must acquire new knowledge and skills in working with alternative fuels such as ammonia, hydrogen and others. The Union has also created a project to improve the maritime education and training system in Ukraine for decarbonisation."

Минулого року Грузія ратифікувала MLC, 2006. Тож своїм цінним досвідом у цьому досягненні на семінарі поділилася Грузинська профспілка моряків, яка є членською організацією ІТФ. ПРМТУ також уже тривалий час робить усе можливе для імплементації положень Конвенції до законодавства України.

Last year, Georgia ratified MLC, 2006. Therefore, the Georgian Seafarers' Union, an ITF affiliate, shared its valuable experience in this achievement at the seminar. The MTWTU has also been doing everything possible to implement the provisions of the Convention into Ukrainian legislation for a long time.

UNION DENT

LET'S KEEP OUR SEAFARERS SMILING!

Що таке UNION DENT?

Це унікальний проєкт, створений у співпраці ПРМТУ та німецької профспілки ver.di. Він забезпечує безкоштовні стоматологічні послуги для українських моряків, які працюють на судах німецьких судновласників за колективними угодами ver.di.

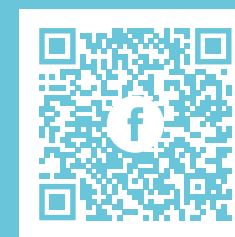
Чому це важливо?

Здоров'я зубів — це комфорт і впевненість як під час рейсів, так і вдома. Регулярне стоматологічне лікування дозволяє запобігти серйозним проблемам, які можуть виникнути у найвідповідальніший момент.

Де і як скористатися послугами?

UNION DENT працює в Одесі, надаючи високоякісні стоматологічні послуги у сучасно обладнаній клініці.

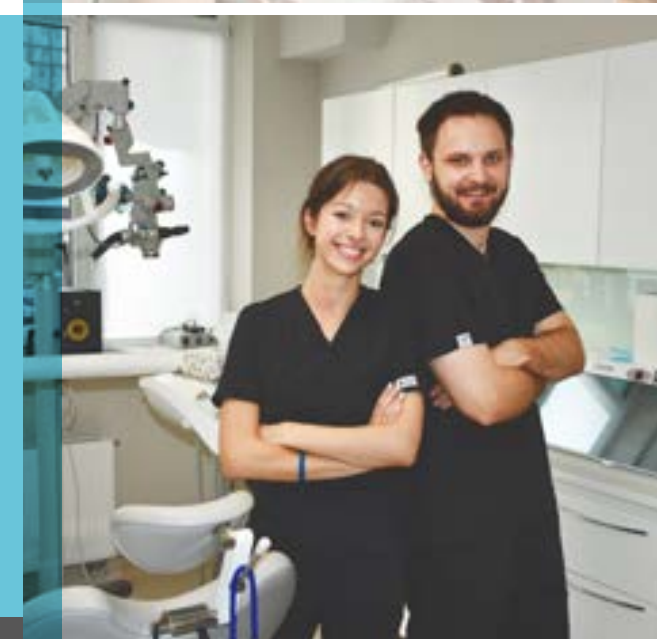
ДІЗНАЙСЯ БІЛЬШЕ В НАШИХ СОЦМЕРЕЖАХ

ЗАПИСАТИСЯ ПРОСТО:

(0482) 42 99 01

(050) 336 64 57

PEACE.MTWTU.E

STAND.FOR.PEACE

PEACE.MTWTU.E

STAND.FOR.PEACE

